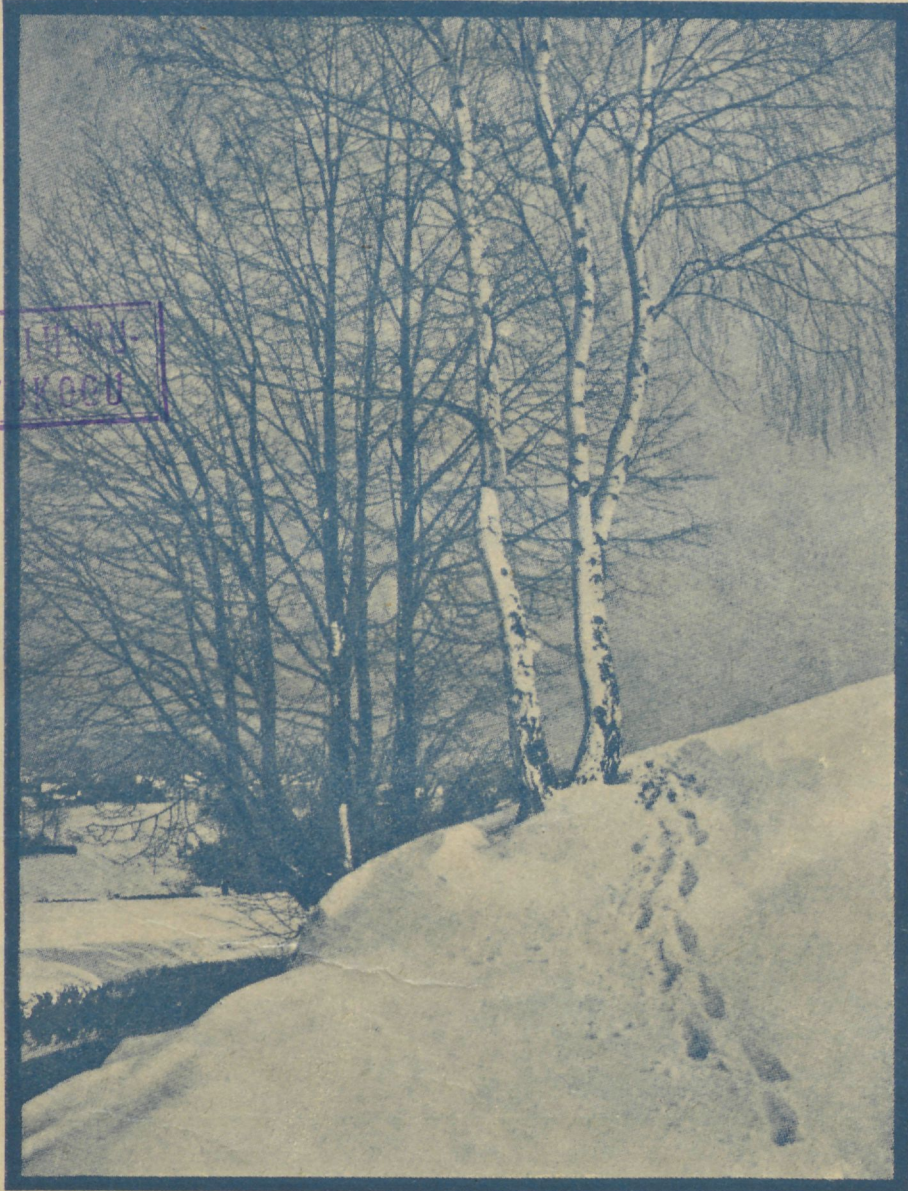

Suorte Gulu

TALLINNA
RAAMATKOGU

Nr. 1   1925

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (Uskudewaheline) C. E. Liit.

Juhataja: K. L. Marley — Tallinn, Kotsepu tn. 6—2
Kirjatoimetaja: J. Peipmann—Tallinn, Allika tn. 5—6
Laekahoidja: A. Pitkjaan—Tallinn, Siimeoni tn. 19—2
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinn, Iisraeli tn. 12—6
„ „ — talituse „ „ Luise tn. 11
„ „ — kirjad „ „ Postkast nr. 284.

„Noorte Elu“

maksab aastas:

liht paberil postiga . 130 mk., postita . 120 mk.
heal „ „ 200 „ „ 190 „
Wälismaale liht paberil 180 „ heal paberil 250 „

KÕIGILE C. E. LIIKMETELE!

Kawatsetud rajariikide (Soome, Poola, Leedu, Läti ja Eesti) C. E. konverents peetakse 14.—17. märtsini 1925. Riia linnas. Loodame, et iga C. E.-lane, kel vähegi võimalik, sellest huwitavast ning tähtsast konverentsist osa võtab. Reiskuludest ja üksikasjalisest korraldusest teatame edaspidi. Hakake raha korjama reiskuks Riigal!

Liidu juhataja.

Kaane pilt.

„Aa, siin on jäljed!“ kõlab tihti väikse hüüe jahimehe suust, kes kütitava looma jälgi on leidnud, sest paljudel kordadel wiivad jäljed teda saagile.

Elust läbi minnes on pea kõik inimesed omad jäljed jätnud eluliiwasse, kuid neid pole keegi suurema huwiga jälginud ega waadeldud ehk kui seda, siis ometi mitte kestwa

huwiga — unnesid jäljed. Läbi aegade on astunud ka mees, kes jäljed on jätnud ja kelle jäljed wiia elu leidmisse.

Need on Kolgata mehe walutee jäljed — elujäljed.

Oled astunud nendesse? On need sulle ihaldawaks saanud?

R.

Pidage aega kalliks!

Oma ühingu jõulupuul wiibides, sain teelaas mälestuseks kaardikese, kus seisis: — „Pidage aega kalliks.“ Kol. 4: 5. Need sõnad panid mind mõtlema ja ei ole ülearune, kui algawal aastal kohe neid meelde tuletame:

Pidage aega kalliks! Kui noortele, on see meile väga tähtis. Nooruseaeg kaob kui wetewood, ja see ilus aeg on kõige parem selleks, et läheneda omasugustele ja neile Päästjast rääkida.

Pidage aega kalliks! sest nüüd on weel võimalused tunnistamiseks ja töötamiseks.

Pidage aega kalliks! sest nüüd on aeg end valmistada Jeesuse tulemisele.

Pidage aega kalliks! — sest nüüd on võimalused Jumala poolt, et wõime pühitsetud saada.

Pidage aega kalliks! see tahaks meile

meelde tuletada kadunud aega, mis raisatud meitest. Meelde tuletades, kuidas seda raisasime. Raisatud aeg — kadunud aeg, kes toob weel seda tagasi.

Pidage aega kalliks! sest ta on wäärtus, millest kord aru peame tegema.

Pidage aega kalliks! sest nüüd on võimalused pöörduda ja lahkuda patust.

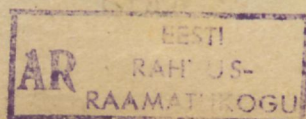
Pidage aega kalliks! — see tohib olla me soow ja tahtmine — palwega: Tee sina, sa aegade peremees, see meile kalliks.

Pidage aega kalliks! — et kui uus aasta me eest kui kinolindil on möödunud, et ei pruugiks ohe tõusta — ma pole teda kalliks pidanud.

Me tunneme asjade õiget wäärtust siis alles, kui neid meil enam ei ole — just sama on ka ajaga — seepärast pidage nüüd teda kalliks!

R. W.

SISU: Uue aasta algul, lk. 3. Mida sina ootad? Viebahni j. Sarow, lk. 4. Meie eesmärk (luuletus) M. Krimm, lk. 5. Ole ustaw. Joh. P., lk. 6. Ära unusta mind, lk. 8. II C. E. waimulik konverents Narwas. Voldemar Posiman, lk. 9. Mõõdumisel (luuletus) P. Sink, lk. 12. Luige laul. K. L. Marley, lk. 12. Juubal. H. v. Rederni j. O. W. lk. 15. Assiisi Franz. H. v. Rederni j. Sarow. järg, lk. 16. Ilmawaate nurk: Seitse suurt maailma usku. K. L. Marley, lk. 17. Kodumaa teateid, lk. 18. Wälismaa teateid, lk. 19. C. E.-laste piibli lugemise teemaraamat, lk. 19. Kirjawastuseid, lk. 20. Kuulutusi, lk. 20. Kaane pilt: Talw. Dr. Rud. Ginzeli üleswõte. Pildid tekstis: Allikas talwel. W. Uustalu üleswõte, lk. 5. Naroowa kosk, lk. 8. Konverentsist osawõtjad, lk. 10. Narwa kosk, Aleksandri kirik, Suur Hermani torn, Peetri kirik, lk. 11.

Noorte Elu

Gesti Usklikkude Noorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 1

Viies aastakäik

1925

1590

TALLINNA ÜHENDUS-
RAHMATUKOGU

Uue aasta algul.

Kartlikult seisib Mooses omal ajal Jehoowa ees, süda ahastust täis, selle suure ülesande pärast, mida Jehoowa ta peale oli pannud — päästa ja juhatada Iisraeli ta tõelisele kodumaale. Kaheldes ja kaaludes seisab ta Jehoowa ees, kes küsib talt: „Mis see, mis su käes?“ „Kepp!“ on Moosese vastus. „Wiska see maha“ — on järgmine ütetus ja Mooses teeb seda ja kepp muutub maoks. Mooses põgeneb.

„Siruta oma käsi ja hakka ta sabast kinni“ on Jehoowa käsk, mida ka Mooses täidab — madu on jällegi kepp.

Lihtne kepp. See sai suureks teguriks Moosese käes. Sellega tegi ta waarao juures imet, sellega sirutas, wõi löi ja nuhtlused laskusid üle Egiptuse, punane meri lahkus kaheks ta ees, löök kaljule sellega ja wesi woolas.

Kartlikult seisab ka C. E.-laste pere Jumala ees. Käsk on „päästa, juhatada, joota noori, ent kuidas, millega?“

Mis on su käes, sa C. E.-laste hulk? — „Noorte Elu“ — kui kepp.

O, kuidas ta meile wahest inetuna ja kardetawana paistab, mille eest parem põgeneda, sest surm paistab tast wälja.

Hakka tast kinni — on hüüe ja ta saab sulle

toeks — teguriks, — mille läbi wõid päästa, juhtida, joota noori.

Hakka tast kinni noor sõdija, ulata jälle eelolewail päewil teda paljudele usus ja palwes.

Hakka tast kinni — oma armastusega, toeta sellega teda.

Hakka tast kinni oma kaastööga.

Olgu me hüüdsõna uuel aastal! Enam palweid ja hoolt laialilaotamises! Enam tuld ja armastust ta wastu! — Et ta enam ja enam teed laiematesse hulkadesse leiaks — ja seal oma töö wõiks teha, — et ka tema läbi wõiks mõnigi leida igawest elu ja teed, mis Kolgatale wiib.

Hakka aga tast kinni — ühenda end temaga, küll Jehoowa tagajärgede eest muretseb.

Juba viies on selle aasta number, kui ta C. E.-lastel ühendajaks ja töötajaks teguriks on. Sügawa tänu tundega Päästja wastu tohib ta selle numbri oma aastakäigu ette kirjutada.

Ta tuletab meelde oma lubadusi, mis ta nelja aasta eest lubas, ja neid on ta püüdnud pea kõik täita. Arm on see olnud. Uusi lubadusi üles seada ei igatse — kuid aga igatseb enam anda, kui lubada. Ta südamesoowiks jääks see, et wõiks Jeesus ilusat ja weetlewat kuju paista lasta noortele seesugusena, et ta kõidaks iga waatlejat ja et need teisiti ei saaks teha, kui astuda ka jälgedesse.

C. E.-lane, oled tellinud endale „Noorte Elu“? Kas oled wõtnud nõuks ja ka seda tegelikult läbi wiinud „Noorte Elu“ laiali laotada oma ümbruskonnas? Oled palunud kaastööliste, toimetuse ja talitaja eest? Oled tänanud Isfandat nende õnnistuste eest, mis on tohtinud sulle osaks saada tema weergude kaudu?

C. E.-lane, kui sul wõimalus on neid küsimusi täita — siis tee seda — ja kohe!

Mida sina ootad?

Kindral v. Diebahi järele J. Sarow.

„Waata, nüüd on õige armas aeg, waata nüüd on õnnistuse päev. 2. Kor. 6:2.

Pariisi maaaluse raudtee tunnel täitus 10. augusti õhtul 1903. Couronne jaama juures paksu lämmastava suitsuga: kaks tühja raudteerongi oli põlema läinud. Samal ajal jõudis jaama juurde täiskiilutud reisirong, mis aga ei võinud ette sõtta. Ta peatus jaama ees; paks suits, milline niikohge täidetud reisirongite tungis, andis kõigile reisijatele märku, et neid hädasõht ähvardas. Hüüd: „Kõik wälja, kõik wälja!“ ajas reisijaid rongist wälja maaaluse jaama poole, kust trepid maa peale üles wiisid. Hoolimata tungiwast ametnikkude pealekäimiseft, et reisijad wiibimata kardetawast sügawuseft üles maa peale läheksid, jäi suur hulk sõitjaid siiski weel ootama. Nemad tahtsid enda sõiduraha, — seda oli umbes 15 penni inimese pealt — äkitselt katkestatud sõidu pärast tagasi nõuda. Kõik see jant wõttis umbes 17 minutit aega. Korraga kustus elektrivalgus. Nüüd langes hirm reisijate peale, sest paks suits, milline hinge kinni pani, täitis terwet õhku. Inimeste hulk, ligi 90, tundis enda elu hädasõhus olevat. Nad tahtsid wälja minna ja jälgisid ühele mehele, kes nende wastu hüüdis: „Tulge minu järele!“ Ometi wiis ta neid wastupidises suunas, otse tunnelisse waba õhu asemel. Terwe inimeste hulk lämmatati paksum suitsust ära. Kui mõne tunni pärast tuletrujate meeskond wiimaks tunnelisse wõis tungida, oli tal ainult furnukehade koristamisega tegemist. Nad olid tõesti enda elu 15 penni eest ära müünud, mida nad ometi saada ei võinud. Neid oli hoiatatud enda elu päästa — aga asjata.

Sina aga, kes sa seda loed, waata ette, et sina jarnast rumalust ei tee! Eks sa ole kuulnud, et igawene surm, igawene hukatus seda ootab, kes lepitamata igawikku lähed? Lase end hoiatada! Ära wiida armuaega!

Luba endalt küsida: „Mida sina ootad?“ Wiist küll mitte 15 penni, aga wõib olla siiski asju, mis täiesti wäärtuseta, kui sa Jumala ette ilmud. Peaaegu kõik inimesed ootawad. Sõdur ootab refermi laskmise päewa: juba juulikuus wõib ta sulle welda, palju päewi tal weel teenida on. Seal on haige. Arst on talle kolmekuulise kosutusaja määranud: kolm kuud lähewad tal pikaks ja igawaks — ta ootab jõu tagasitulekut. Wahisõdur ootab wahetust, wabrikutöölise lõunatoru, merimees randa; otsegu inimeste elu mitmekesine on, nii mitmekesised on ka need asjad, millistega inimeste südamed tegewuses on, mida nad ootawad. Ütle, mida sa ootad? Inimeste südameist käib läbi tume teadmus, et weel midagi peab tulema, mis südant õnnelikuks teeb, üks teadmatu lootus miski tundmatu asja peale — nad ootawad õnne. —

Nüüd luba enesele welda, mu sõber, kes sa midagi ootad ja ei tea õieti mida: Mitte ükski sina ei oota, mitte ükski inimesed ei oota — Jumal ootab!

Ta ootab, et sa patuteelt ümber pöörad ja elu algad, milline sulle tõsise õnne ja rahu toob. Mõistukõnes kadunud pojast seab õnnistegija melle Jumalat filmade ette isa kaju all, kes kaugaleeksinud poja kojutulekut ootas. Kui see wiimaks tuli, weldakse: „Aga kui ta alles kaugel oli, nägi teda tema Isa ja Tema tuli hale meel peale. Ja Ta jooksis ja hakkas tema kaela ümbert kinni ja andis talle suud“ (Luuk. 15: 20). Nii ootab ka Jumal seda, et sa ette wõtaksid Tema juurde tulla. Tee nõnda, kui kadunud poeg, kes kui ta kaua kodunt ära olles, ilma Jumalata maailmas ümber hulkudes wiimaks ütles: „Ma tahan oma Isa juurde minna“ (Luuk. 15: 18). Sealt leidis ta, mida süda igatses, jah ülewoolawa õnne, palju enam, kui ta mõelnud, armastust, rõõmu, rahu, kõik oli Isa armastus tema tarwis walmistanud. Ka sind hüüab Jumala armastus! Ära oota kauem, ära wiivita! Sa wõid hiljaks jääda!

Jumal ütleb sulle: „Nõudke Jehoowat, et Teda wõib leida; hüüdke Teda appi, et Tema ligi on“ (Jees. 55: 6). Tema annab su südamele seda, mille järele see janutab. Ta ütleb ju:

„Kel janu on, see tulgu, ja kes tahab, see wõtku eluwett ilma“ (Jm. 22: 17). Kuulud sa wahest ehk nende leeri, kes surmawoodi peal mõtlewad ümber pöördada? Need inimesed mõtlewad: surmahaigus olewat paras wõimalus ümberpöörmiseks. Aga luba mind welda, et see kõige pahem on, mis sa üles wõid otsida.

Luba, et ma küsimust: Mis ootad sa? ühe tõelise südamuse läbi walgustan. Keegi usklik jutustab: „Keegi noor neiu Eliise D. jäi haigeks tiiskuse. Tema isa oli puusepp ja teenis head raha; ometi pidid lapsed tublisti käed töö külge panema ja teenida aitama, et armurikas perekond puuduse all ei kannataks. Haige oli terwise päewil ühes portselanwabrikus tööl käinud; tema töö tasuti hästi, sest ta maalis puhtasti ja osawasti. Alguses ei uskunud ta end haige olewat ja töötas nii kaua kui wõis. Ei kestnud kaua, kui ta moodisje pidi heitma. Surm lähenes pikkamisi. Tema wanemad olid muidu aujad inimesed, aga nende mõtted maisuseft kõrgemale ei ulatunud. Neid nimetati küll kristlasteks, aga nad ei tunnud Teda, kes ütleb: „Mina olen üks; kui keegi minust sisse lähed, see peab õndsaks saama, ja peab sisse ja wälja minema ja jõomist leidma“ (Joh. 10: 9). Sel ajal külastasin ma mainitud perekonda sageli. Eliise D. oli täis tulewiku plaane, kuigi küll märgata wõidi, et ta oma seisukorra tõsduft selgesti ära tundis. Ta tõrjus aga need mõtted oma tahte-energiaga tagasi. Tihti palusin ma teda mulle lubada talle mõned troostisalmid pühakirjast ette lugeda. Ta wastas alati eitawalt: „Arge tehke mind ometi kurwaks,“ ütles ta kord, „räägime parem miskist rõõmsamast asjast. Ma olen nii noor, ega ma ometi weel sure; nii wali armas Jumal küll ei ole. Olen täna parem. Saan warsti terweks.“ — „Ent kui

ka teie terveks saate“, vastafin ma, „kas see peaks teid kurvaks tegema, Jumalat kui armastajat Isa tundma õppida ja Isandat Jeesust kui oma õnnistegijat, kes rahu kingib ja teile igawese elu waramad awab, kui ilmast lahkute? Teate, milline sõna pühakirjas üle 150 korda ette tuleb? — Sõna: au. On see kurbtus?“ Ta waatas mulle suurte sil-

eitawa liigutuse ja ütles tasakesti: „Mina olen täna liig nõrk! Ma ei wõi! See on liig kohutam! Ma ei wõi selle peale mõelda. Ma tahan katsuda magama uinuda. Olen morfiimiga sisse pritsitud.“ Minu paluwat nägu nähes, nikutas ta sõbralikult peaga ja sofiestas: „Homme kell 3! Siis lugege! — Homme kell 3!“ Järgmisel päewal koputafin ma

Allikas talwel.

foto W. Uustalu.

madega imestanult otša ja ei lausunud midagi. Järgmisel külaskäigul leidsin ma teda väga muutunud. Nõrkus oli tuntawalt suurenenud. Ma lootfin, et ta nüüd südameukse Sellele lahti teeb, kes tõsiselt koputas ja armfasti hoiatades inimestele lafeb ütelda: „Waata, nüüd on õige armas aeg, waata, nüüd on õnnistuse päew“ (2. Kor. 6 : 2). Ma tõmbafin uue testamendi taskust, aga kui ta seda nägi, tegi ta

määratud tähtajal sõbranna ukse pihta. Isa awas ukse. Ta ei rääkinud midagi, aga ta peitis film-näo kättesse. Tasa astufin ma tuttasasse haigekambriisse. Ema, wennad ja õed seifid pijsarfilmil woodi ümber. Woodis lamas Eliise rahuline ja külm furnukeha. Tunni aja eest oli ta ahastuskifaga igawikku läinud. Süda waikis mus, kui teda waatafin. Seal löi wana seinakell kolm.

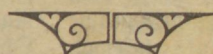
Meie eesmärk.

Sõbrad, meie ühendud jõuga
Edasi astume nüüd!
Wõidame waenlaste hulga,
Murrame endile teed!
Wõitja käib eel — Tema järel!
Olgu ka raske see —
Tormaku maal wõi merel —
Meie julgesti läheme!
Oh, et lahingu hüüe
Iial ei kohutaks meid;
Hingede päästmise püüe
Olgu C. E.-laste wõit!

Kenamad nooruse aastad,
Kõik jõu ja oskuse —
Südame tungi ja aateid,
Seks eesmärgiks anname!
Wõtame usukilp kätte,
Sõnum ristist on wäeks.
Tulgu, mis iial siis ette,
Et Jeesust üksi me näeks!
Tuliselt teeme, mis wõime
Kaduwas nooruses — —
Töö, waewa ju unustame
Jäädawas õndsuses...

Üürike aeg ja elu,
Miks siis wiitame? —
Püüame wähenda walu,
Kus iial suudame.
Walime julgel meelel
Endile surmatee;
Kui aga kasuks see tuleb
Me noorile sõbrule.
Et iial me kiituselaulud
Ei waikiks waenlase maal!
Seni kui wõitjate hulgad
Kroonitaks Siioni mäel.

M. Krimm.

Ole ustaw.

3lm. 2: 10.

Leidub inimesi mitmesuguste heade omadustega, aga ustawaid inimesi on vähe. Nad on kallimad kui kuld. (Matul. 4: 2.) Küll mitmed tahaksid head nime kanda, aga ustawuse poolt on ühe ja teise wahel suur wahje. Ühe hoolets wõid usaldada kõik saladused, kohusetäitmised ja kallimad warandused, sest ta on kõiges ustaw. Aga keelepeksja kätte ei wõi saladust, hooletu hoolets kohusetäitmist, ega pillaja kätte warandust anda, sest ta pole ustaw. Selle sõnaga, ole ustaw, on suured asjad räägitud. Wastawaid inimesi tarwitab riik, feltskond ja iga üksik kodanik. Kuid weel enam tarwitab Jumal ustawaid inimesi. Kes kõige asjade Looja ja walitseja, kes terve maailma korra ja iga elawa hinge eest hoolitseb, see tarwitab oma saadikuteks, teenriteks ja majapidajateks ainult ustawaid. Tema nõuab oma riigi alamailt täit ustawust, nõnda kui ta ise ustaw on. Ka meie usklikud noored tarwitawad ustawat juhatusi, kelle südame peal seisab hingeade igawene saatuse ja kes kõigest maapealsetest püüetest waba on.

Meie ajakirja „Noort Elu“ toimetuse wajak ustawaid kaastöölisi, kellel jumalariigi misjon südames seisab. Iga langenud patune tarwitab üht ustawat usklikku inimest, kes teda õigele eluteele juhataks.

Kuidas saada ustawaid inimesi?

Kõige paremad abinõud ei aita selleks kaasa, kui neid ilma Jumalata pruugitaks. Wõib küll kõige waljumad kohutused ja karistused wälja anda, aga ülekohus selle läbi weel ei kao, see peitub sügawas inimeste südames. Ustawaid inimesi saada — see on meister-töö, millega inimesed walmis ei saa. Aga see suur ustaw meister ja Looja, kes oma wägewa sõnaga kõik on loonud; Tema sõnal on praegugi nii suur wägi, et ta üsna kõlwatust inimesest ustawa inimese wõib teha. See on proowituse ja mitmel läbielatud tõde. Nii palju wäärt on Kristuse elaw ewangeelium ja selle waimulik mõju, mis inimese meelt ja südant täiesti ümber muudab, kes seda usub ja usub elab. Meie tunneme inimesi, kes olid enne wargad, joodikud ja riikad, aga nüüd on usu läbi ustawaks inimeseks saanud. Mõnest ei saada seda mitte korda, waid elaw südameusk Kristuse were ja Püha Waimu wäes. Jumalale olgu tänu, et ta ka meie tänu seda kallist ewangeeliumi on kirkunud ja selle läbi inimesi elawale usule äratanud! Olge ustawad seda õnnistuseks pruukima. Paulus enne pöörmist oli kardetaw usklikkude waenlane, aga pärast pöörmist oli temal ustawuse märk juures, mis Ananiassele öeldi: „Waata, ta palub Jumalat.“ Waewalt julgeks praegu üht wõdrast inimest, kes kurja wannub ja roppust räägib, oma katuse alla öömajale wõtta. Aga kes Jumalat palub ja Jeesuse armastusest räägib, selle ustawust wõib ära tunda. Keegi on proowimiseks teisele kõrwa ärde löönud. Ja mis sündis? See usklik tänas Jumalat ja pööris teise kõrwa ette. (Matt. 5: 39) Kas ja teed ka niisuguse proowi läbi?

See sõna, ole ustaw, ongi usklikkudele öeldud. Ole sina, usklik, siis tõesti igas asjas ustaw, et ja oma ustawa Jumala nime häbits ei ela! Aga mis peame ütleva mitmegi kohta, kes end ka usklikuks lasewad

hüüda; nad ei ole ustawad. — Ja seepärast ei ole nemad maailmale walguseks, waid päris pimeduseks. (Matt. 6: 23.)

Milles peame ustawad olema? I Ole ustaw oma töös, teenistuses ehk ametis. Tee seda õieti ja hoolega kui Jumalale; ei mitte lohakalt, filmakirjaks ehk laiseldes. Weel ustawam pead sa olema Jumala töös, mis juurde ta sind on kutsunud. Prohwet ütleb: Ara neetud on, kes Jehoowa tööd siin kawalasti teeb. Sa oled üks neist, kes paluwad: Sinu riik tulgu. Oled sa ustawalt kõik teinud, milleks see palwe sind kohustab? Mitmed inimesed on jumalariigi töö pärast surma saanud, aga mis sina oled teinud? Ehk kui oled midagi korda saatnud, waata ehk olid oma kasu ja palga eest teinud. Ole ustaw Jumala pärast, Tema riigi kasuks töötama igal wiisil ja igalpool, kus aga võimalik. Oled sa kõik teinud, mis wõisid, süiski ära kittle oma tööst, küll sinu töö sinust tunnistab. Ole ustaw armastustöös oma ligemist awitama. Loe Matt. ew. 25 p. 35—46 f., mis tagajärg niisugusel tööl on.

II Ole ustaw omas majapidamises! Usklikule on antud kahjeldne majapidamine: ajalik ja waimulik. Jumal on sulle usaldanud oma warandused, mida ustawalt pead hoidma, ja seega kaubeldes temale kasu saatma. Kõik, mis siin waranduseks wõiks arvata, ka kuld ja hõbe, on Jumala päralt. Ta on ühe osa maapealsetest warandusest ka sinu kätte annud, et selle läbi sinu ustawust katkuda. Oled sa sellega midagi teinud, mis igaweses ajas sulle rõõmu tooks, wõi tahad kõik ainult kaduwa elu tarwis pruukida. Sa ehk wabandad nagu mitmed: Mul ei jätku selleks midagi. On see tõsi? Ehk oled oma pistust kuradile palju ohwerdanud, palju sa uhtuse peale kulutad? Ehk fogud warandust oma järeletulewale soole nagu paljud usklikud seda teewad. Ara unusta, et Issand ka ohwrikirstu juures sinu ustawust katkub, (Mark. 12: 41—44). Ara peta Jumalat! (Ap. teg. 5: 1—10.)

Ka loomad ja taimed on Jumala warandus. Nende wastu peame ka kaastundmuist üles näitama. Mõtke, et iga hingeline loom walu tunneb ja püüab oma elu hoida. Ara ole loomade wastu halastujeta! Ka noore puu ladwa murdmine pole õige tegu. Aga inimesed, kes enam wäärt kui loomad ja taimed, need on ka Jumala warandus.

Meie peame inimeste wastu ustawad olema, kui Jumala perekonna liikmete wastu, neid püüdes Jumala juurde kutsuda ja seal hoida. Kui kallid iga inimene Jumala meelest on, seda mõistame Issanda tähendusõnast kadunud lambast. Palju on inimesi, kes on tõesti kadunud. Nende wäärtust ei tunne enam keegi. Nad on langenud sügawale kõikide jalge alla nagu trahmaraha tolmusse. Aga Jeesus on tulnud niisuguseid otsima ja õndsaks tegema: Ka meie peame nende kui Jumala waranduse wastu ustawad olema. Weel ustawamad peame usklikkude inimeste wastu olema. Nemad on Jumala päris-rahwas. (1. Peetr. 2: 9.) Nad on lapsed, kelle üle Issa film kõigest walwab. Olgu nad ainult Jumala päralt.

Ka meie elu ja aeg on üks warandus, mis on Jumala päralt, ja mille wastu peame ustawad olema. Ei ole mitte ükskõik, kuidas elame. Eluaeg on küll waeg. Teiselpool hauda lõikame seda, mida siin elus oleme külwanud, kas õnnistust või hukatust. Ole ustaw oma elu wastu, ära lasse teda igawesti kaduda.

Meie elus on neli tähtsat aega: lapsepõlv, nooriga, keftiga ja wanad päewad. Kes neid aegu ustawalt ära elab, peab igawest elukrooni saama; aga kes neid asjata raiskab, saab igawest kahju.

Lapsepõlv elatakse wanemate hools ja wastutuse all.

Armjad isad ja emad! Teie peaksite teadma, kes teie lapsi armastab ja õnnistada tahab. Kandke neid palwes Issanda sülle, kui nad on alles wäetid. Kui nad mõistusele kaswawad, siis hoidke neid patu ja kõigi pahede eest, mis nendele kahjulikult mõjub. Püüdkite neid noorelt kofe õigele teele ja Jumala tundmisele juhutada, nendega koos lugeda, laulda, ja paluda. On need asjad lapsepõlwest neile armjaks saanud, siis ei või nad pärastli ilma Jumala sõna ja palweta elada. Olge ustawad nende lapsepõlwe wastu, elage neile eestujaks õiget kriitlikku elu, siis ei saa nad kord Jumala kofhtu ees teie peale kaebajaks.

Noored inimesed, teile läheb jumalikku tarkust waja, et mõistaksite noort iga ustawalt tarwitada, oma elu õigele alusele rajada ja õiget eluteed walida. Urge unustage palwet ja Jumala sõna lugemist! Walige oma sõpradeks neid, kes teile igawest kasu ja õnnistust soowivad. Hoidke endid igast patusest seltskonnast ja Jumala pilkajatest üsna eemale. Teadke, mis suur taju teile ofaks saab, kui oma noore elu Issanda altarile toote ja Tema teenistusest piha rõõmu tunnete. Olgu teile hoiatuselks mitmed, kes ühe esimese wäikesse patu läbi pikkamööda patuteed allapoolse astus kuni wangiraudadesse ja igawesse hukatusse.

Teie täiealised inimesed, tarwitage ustawalt oma aega. Teie aeg on töötamisaaeg. Teil on kolmekordne wastutus: Oma perekonna elu, seltskondlikku korra ja jumalariigi misjoni eest. Waadake, mis tegi Mooses, kui täiealiseks sai. (Heebr. 11: 24—26.) Ohitage ja asutage taewasse paremad kojad kui siia kaduwa maa peale. Kui õige ristiusk saab meil wabalt kaswada ja areneda, tuleb ju maa pealgi kasuks rahwale tema wil: karstus ja julgeolek. Kaitske ristiusu ja ewangeliumi wabadust kodumaal!

Teie wanad walgete peadega isad ja emad, kes olete elu wiimasesse järku jõudnud, tahan teilt aukatuselks lahkesti küsida: „Kas olete oma wanaea päewade wastu ustawad. Teie eluwili on pea küps. Kas olete rõõmsad kui tuleb lõikusepäew. Kas on teie maja-asjad korras. Olen mõnegi wanakesega rääkinud, kel elutarkust palju kogutud; aga kui surmast hakkad rääkima, siis mõni hakkab ärdasti nutma, teine saab pahaseks, ei taha sellest kuuldagi, et surema peab. Kallid wanad, surma eest ükski ei pääse. Häda sellele, kes pole ta wastu walmistatud. Oled ja kõik eluaja hooletult elanud, siis ärka veel wiimastes päewades ja otti surma ärawõitjat Jeesust omale päästjaks, enne kui üsna hiljaks jääb. Kõik meie eluaja oleme kuulnud Jumala sõna häält, aga Jumal ootab, et meie ka Temaga räägiksime enne, kui meil keel kinni jääb ja eluõhtu jõuab.

Suur Jumala warandus, mis meie kätte on ustud, on Ta piha sõna, piibliraamat. Ole ustaw selle raamatu wastu, loe teda igapäew. Sealt leiad toitu oma hingele, mis niisama süüa tahab kui sinu ihu. See raamat õpetab sulle Jumala tahtmist; seal on su elutee dieti ära näidatud, mida pead kaima. See on testament, mille kaudu jumalalapsed oma Taewaisa pärjateks saawad. Ära pööra piibli õpetusi oma mõtte järele, waid austa Jumalat alandlikult Tema sõna täites. Kui sa Tema sõnast midagi kõrwale lükkad, siis kaotad oma õnnistuse; kui sinna juurde midagi paned, siis tuleb Jumala nuhtlus su peale. (Jlm. 27: 18, 19.)

Jumala päralt on riik, wägi ja au igawesti. Jah Ta on tõesti Linuwalitseja ja Kuningas; iseäranis meie, usklikud, peame seda tundma ja tunnistama, kes Tema ostetud rahwas ja alamad oleme. Urge ükski Tema riigi asjadesse walitsewas mõttes end segagu. Ära ole kui Abjalom ehk Jarobeam, kelle nimed need-miisi meelde tuletawad.

Ka wägi on Jumala päralt. Ta annab omaft wäest ja waimust ustawaile, kes seda inimeste eesmärgi kasuks ega mõne uskkonna uhkuselks ei pruugi, waid Jumala auks. Usklikud, olge Jumala waimu wastu ustawad, jätke oma wõimu püüdmise himu; andke Kristuse waimule teguwabandus, ärge suruge teda oma kiriklikkude seadmiste alla, et kurwastusega hoopis ei lahku.

Kõik au on ainult Jumala ja Kristuse päralt. Kes weel inimestelt au otsib, see pole uskliku nime wäärtik (Joh. 5: 44). Waata, mis sünnib taewas — (Jlm. 4: 11—14). Kõik kummardawad suurt Kuningat, ei oma auft räägi keegi. Jumal ei anna oma au kellegi teisele.

III Ole ustaw armastuses. Armastuse käft ei käi mitte kolmanda isiku kofhta, nagu mõned walesti mõistawad. Tahad sa armastuse wilja maitsta, siis peab ta esmalt su omas südames kaswama. Pole mitte üteldud: Mõua oma ligemisel armastust; waid sina pead oma ligemist armastama. Õige armastus peab mitmel alles usse taga seisma koputades. Miks ei lasta teda sisse? Seepärast, et ta seab meie majas kõik asjad teisiti, kui ise tahame. Armastuse tee on ohwri-tee. Armastusel on waekausid, millega meid kaalutakse: „Õigemest kui iseennast.“ Jumala käfi kirjutab kaalu numbrid üles.

See pole mitte tõsine armastaja, kes armastuse tööga oma „mina“ austab. Seda oleks wäga soowida, et usklikud armastuse tööst elawalt osa wõtaksid. Aga kui sellest pafunat puhutakse, nii et kostab üle ilma — see on kõlbmata. Kui Peetrus oma proowi oli läbi teinud, siis ei kiidelnud ta enam oma armastusest, waid ütles: Issand, sina tead. Kõik jumalariigi töö on armastuse töö. Aga parem oleks, kui usklikud sellest suurte numbrite kaudu oma auks ei räägiks. Sest Jumala silma ees wõiwad kõik aruanded ekslikud ja waled olla. — Kes wõib mereliwa ehk taewatähti ära lugeda? (1. Moos. 22: 17.) Jumala preestrid, ärge olge kui Celi pojad, kes parema oja ohwrist wägi omale wõtsid ja ülejäanud osaga mõtlefid Jumalat rahuldada! Ka seepärast ei kannu armastuse töö õiget wilja, et armastuse käfud wahest ümber waheta-

tafse; see on: ligemise armastuse käst Jumala armastuse ette paigutatafse. Jumala sõnas on dige järjekord. Sinu wendadearmastus on tühi kiitlemine, kui ja Jumalat üle kõige ei armasta ja Tema sõna ei täida. (Joh. 14: 23, 24.) Kristus on Jumala sõna, käi Tema jälgedes. Kui tema usu läbi ju südames elab, siis wiib ta sind suurde armumerre, kus enam inimeste piirimärksid ei ole. (Gees. 3: 16—19.) Kristuse nimi on Jumala armastuse digem pealkiri, mille all usklikkude wendlus võib korda minna, mitte ühegi teise nime all. Palu Jumalat, et tema armastust walatafse sinu südamesse Püha Waimu läbi, ainult siis jõuad mõlemaid armastuse käskusid korralikult ja ustawalt täita.

IV Ole ustaw kannatuses ja wiletsuses. Kannatus ongi ustawuse peaproov, see on: Jumala armu täitmine, et usklikul peab Kristuse kannatuses osa olema, enne kui ta aust osa saab. (1. Peetr. 2: 21—23; 4: 1—14.) Kannatuses võib Jumal ustawust õpetada. Kannatuse läbi peab patune ihu, see on meie

lihatahtmine tühjaks minema. Jumal wõtab oma laste juures walusaid lõikusi ette kannatuse läbi selle eesmärgiga, et patuidud põhjalikult wälja arstida ja oma lapsi sügawamasse pühitsusse wiia. Kes nurisemata kannatab, see saab sügawat püha rõõmu oma hinges maitsta, saab märtrite rõõmust osa, kes walu radadel rõõmsa lauluga Talle järele on astunud. Arwamatud hulgad on neist juba surmawarawaist läbi jõudnud, nad on wõitnud ja ustawaks jäänud Talle peale waadates. Tuleb furd päew, mil nende wõit awalikuks saab. Suur ülestõusmine. Keda arwati surnud, häwinenud olewat, waata, nad elawad ja walitsewad Kristusega kui kuningad igawesti. Ustawad päriwad elukrooni. Igawene rõõm on nende pea peal. (Jees. 35: 10.) Tahad ja, sõber, elukrooni pärida — ole ustaw! Surmani ustaw. Aga need, minu waenlased, kes ei tahtnud, et ma nende kuningas pidin olema, ja kõlwatu sulane, kes minu waraga ustaw ei olnud, üttele Jesand: Nad päriwad jeda, mis testamendis neile lubatud. (Luuka 19: 27 ja Matt. 25: 30.) Joh. P.

Ära unusta mind.

Meie wäike kõigile tuntud sinilill kannab enamasti igas euroopa keeles nime „Ära unusta mind.“ Annaksin meie ühingute esimeestele ja kirjatöimetajatele uuel aastal kimbukese neid sinililli, lootes, et teie neid iialgi ei lase ära närtsida.

Esimeestele ehk juhatajatele.

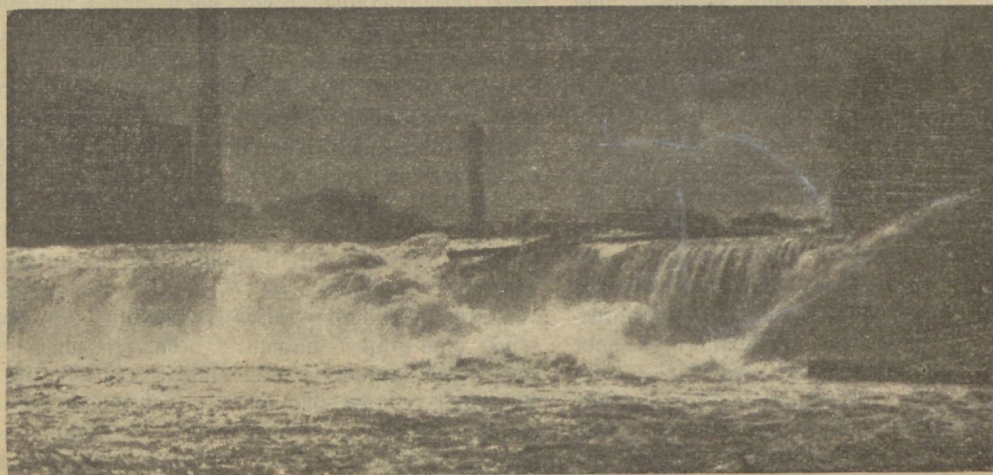
Esimehe amet on iseäranis tähtis ja temast oleneb ühingu edu. Kui ühingu on wilumata ja hooletu juhataja, siis ei wõi ühing hästi edasi minna.

Ära unusta, et esimees wististi eksib, kes käed ristis istudes ootab, et liikmed ise kõik raskema töö ära teeksid.

Ära unusta, et mõistlik esimees iialgi ei püüa sunniteel head tööd ja tegewust edasi ajada, waid tema ainult juhhib nende käiku.

Ära unusta, et esimehe korralik olek on wäga kallis kiwi.

Ära unusta walimise ajal oma ühingu tegelaste kandidaatideks wõimalikult niisuguseid liik-

Narowa kosk (Joa juga).

Ehk järgmised lühikesed märkused wõiksid seepärast sulle sinu kohuste meelespidamises abiks olla. Wõime sulle südamest õnnistust soowida, et oled kutsutud nii tähtsaid ja kalleid kohuseid täitma. Kui ühing oma eestpalwetega sinu kõrwal sammub ja sind ühel meel toetab, siis on sinul palju põhjust tänulik olla.

meid üles seada, kes oma waimuannete poolest selle ameti kohane on, kuhu neid tahetakse walida. Seepärast oleks kasulik eri walimiskomisjon korraldada, kelle hooleks jääks soowituste ja ettepanekute järelekaalumine.

Ära unusta, et esimees midagi liikmetele peab teha jätma, mis tema tegewusse kuulub.

Ära unusta, et kõik niisugused küsimused, mis näitavad waidlusi ja riidu sünnitama, peawad ennem sinu poolt ministeeritama, see tähendab eestseisuse wõi juhatuse poolt läbi waadatama ja järele kaalutama, kui nad terwe ühingu heakskiitmiseks ette pannakse.

Ära unusta, et esimees kõigi ühingu liikmete wastu ühesugune peab olema; ärgu seda sündigu, et ta ühest liikmest enam lugu peab, kui teisest, ehk enam ühele kui teisele poolehoidmist üles näitab. Kui esimehel mõnda ettetulnud tüliasia ehk segadust liikmete wahel tuleb õiendada, siis peab tema ise täiesti erapooletul alusel seisma, ei mitte rohkem ühe, kui teise poole kaitsmise, kui ka süüdistuse seisukoha wõtma.

Ära unusta, et esimees ei ole mitte ühingu peremees ega walitseja, waid oma kaaswenna ja õe teenija Jumala armastuses.

Ära unusta, et esimees ei jõua mitte kõike head tööd üksi oma mõtte järele teha, waid seda jääb järele, kui tema aina omale uut C. E. kirjandust ei muretse ja C. E. ajakirja juhatust tähele ei pane.

Kirjatoimetajaile.

Sina oled ühingu ühenduse blokk. Palju, mis ühingu ellu ja edusse puutub, oleneb sinust. Sina oled see kõik toimetaja kõster, ega hoiu seda teadmist saladuses. Üldse sinu ameti võimalused on nii suured, et neid ei jõua üles lugeda. See oleks tõepoolest ime, kui mõni ühing wõiks õitsta, kui on sellel laisk, edasilükkaja, unustaja ja hooletu kirjatoimetaja. Peaaegu kogu masin läheks kruwidest lahti ja niisuguse kirjatoimetaja wahetus oleks weel ühingu päästmine. Kui aga selle asemele

kuskil on hoolas ja töökas kirjatoimetaja, siis wõib kindel olla, et ka see ühing on elaw ja töökas.

Ära unusta, et sina oled see wahelüli, kes sinu ühingu wäljaspool olewate suurte C. E. korraldustega liidab ja selle jaoks aina teistega kirjalikku ühendust peab.

Ära unusta, et palju sinu tööd on tõesti nägemata, aga nad on niisama tähtsad, kui nähtawad tööd.

Ära unusta, et wiisakas, Wirk ja lahke kirjatoimetaja on üks kenam ühingu wõi liidu ehe.

Ära unusta, et sinu kohus on wastu wõtta ja esimehele kui ka ühingu need kirjad ja küsimused ette panna, mis meie liidu ametnikud ehk teised wäljaspoolsed ühinged saadawad ja sina pead neile ruttu ja asjalikult wastust kirjutama.

Ära unusta kõiges ametlikus kirjawahetuses lühidalt, selgelt ja wiisakalt kirjutada, ilma tühjade sõnadeta ilmaaegse südame wäljawalamiseta.

Ära unusta kõik saadetud kirjad alles hoida, mis arhiwis niisuguses korras seisku, et tarwiduse korral wõid neid ilma otsimata üles leida. Iga saadedud kirja juures olgu ära kiri wastusest.

Ära unusta, et kui oma elukohta muudad, siis tuleb uus aadress kirjawahetajatele edasi anda.

Ära unusta postmargiga kirjaümbriku kaasa lisamast, kui sa kellelegi kirjaliku küsimuse teed ja wastust palud.

Ära unusta toimkondi ehk osakondade kirjatoimetajaid oma nõuandmistega aitamast.

Ära unusta, et kõik sinu töö ja tegewus on Issanda töö ja tema wõib sinule jõudu ja rammu anda, et kõik tema tahtmise järele wõid talitada.

„Elukewadest.“

II C. E. waimulik konwerents Narwas 1924. a.

Tawaliselt kingitakse suurematele sündmustele rohkem tähelepanu ja kui midagi tähtsat on oodata, siis seda suurem on kannatamatus sündmuse lähene-misel. See sünnib pea igakordsete suuremate pühade kätte jõudmisel. See kord kujunes erandiks — vähemalt mulle, olgugi, et kaks sündmust olid ühendatud: jõulud ja C. E.-laste waimulik konwerents. Konwerentsi asukohaks oli määratud Narwa. Olen kindel, et paljud sõitsid Narwa mitte konwerentsi enese pärast, waid et paar päewa wiibida Narwa noorte seas, — on ju wiimased õige tuntud meile oma südamlikkuse ja üksmeele poolest/alliansskonwerentsidelt.

Reis iseenesest kujunes ka nii-ütelda ajalooliseks — esiteks, et tohtisime sõita omaette suures neljateljelijises wagunis — keegi tähendas, et ühingu on rattad alla pandud — ja teiseks, et narwalaste palawam soow — suurt usklikkude kogumist enda juures näha — täideti. Kas Narwa sarnaseid päewi enam üle elab, teab Isa taewas.

Konwerentsist osawõtt oli õige elaw — wäljastpoolt sissesõitnute arw oli igatahes märksa suurem, kui Tallinnas peetud konwerentsil. Selle ka-suks kõneles ka rahwaga küllastatud konwerentsi

koosolekuruum, — Kreenholmi wabr. end. haigemaja, — nüüdne politsei III jaoskonna hoone, — mis peaaegu sama täis oli kiilutud, kui wahest kutsekoosolekute aegus. Ruumi sisse astudes wangistas silmi lawa kohale paigutatud kiri: Usk on meie wõidujõud, mis oli ka konwerentsi peamotoks.

Konwerents algas 27. dets. k. 9 hom. üldlauluga: Oh walwa sa ja wõta jõudu palwes. Sellele järgnes palwetund. W. Sirotkin luges Eewesus 6: 13—19. Peatas rohkem 18. salmi juures, et tuleb paluda kõige pealeajamisega; ütles ju Issand, et ristija Johannese päewist saadik käiakse wägisi taewariigi peale ja kes wägisi peale käiwad, need tõmbawad teda enese poole. Järgnewas palwes tundus suurt igatsust Issanda õnnistuste järele. Palwele järgnes Narwa C. E.-laste waimustaw hümn: Petaaniasse külasse on Jeesus pööranud. Siis koondati meie mõtted usule, mis oli esimese päewa moto — esiteks lauluga: Usk on see wõidujõud, pärast ettekannetega.

Esimene kõne: Öndsakstegewusk — w. Laar. Ap. teod 26:17—18 ja Eewesus 2: 8. Kõigepealt näidati meile usku, mis ei tee öndsaks:

1) wanemaist õpitud kombed 2) mõistuse usk 3) ilmawaate usk 4) teised usundid (Muhamedi, Budda jne.)

Mis on siis õndsakstegew usk? Õige õndsakstegew usk on südame-usk Rooma 10: 10. Tun-nused: 1) walgus enesetundmiseks 2) troost 3) rahu, Rooma 5: 1; 4) aulootus, Rooma 5: 2; 5) Püha Waimu pitseriga märkimine.

Wahepeal kõlas jällegi laul: Issand, sind Su hale süda sundis mu eest surema.

Teine kõne: Pühitsew usk — w. Sink. See oli üks konwerentsi mõjuwamatest kõnedest. Pühitsusest kõnelda võib ainult isik, kes seda rada ise sammub, midu ei ole kõnel mingit tagajärge. 1. Korint. 6: 11; Heebrea 12: 14. Kõne oli hästi läbi töötatud. 1) Kas on tarwilik pühitus? Ehk saab ilma selleta läbi? Ilma selleta ei saa ükski Issandat näha Heebr. 12: 14. Joh. 3: 3; juba wana-seadus seatakse meile pühit-sust weega pesemise pildi all ette 2. Moos. 30: 18—21. See oli

sümboliks meie aja-le. Heebrea 9: 9. 2) Pühitsew usk wiib: a) ärala-hutamisele maail-mast, patust, rooju-dest, omist tegu-dest. Algab juba päästmisega 1. Ko-rint. 6: 19—20; 2. Korint. 6: 14—18; 4: 2; 1. Tess. 4: 7—8; b) wahe-tegemisele puhta ja roojase wahel, maa-ilma ja Kristuse mee-le wahel. 3. Moos. 11: 43—47. d) südame mine-wiku puhastusele — Jakob on meile

eeskujuks, kui ta oma isakoju tagasi tulles ing-liga wõitles. Matt. 5: 8; e) patu mahapanemi-sele 1. Peetrus 2: 1; Kolos. 3: 3—5; surnud olla patule 2. Kor. 4: 10; Wiil. 3: 7—8. f) hing-amisse Heebrea 4: 9—10; g) suuremale walgu-sele. 3) Mida pühitseb usk? 1. Tess. 5: 23. Meie ihu, hinge, waimu, igapäewast elu, abielu, perekonna elu, tööd, andeid, aega, läbikäimist Jumalaga, läbikäimist jumalalastega, läbikäimist maailmaga, tundeid, mõtteid. Kas pole pühitewal usul suur tegewusala? 4) Pühitsuse tegu-rid. a) Jumala sõna, Joh. 17: 17. b) Püha Waim, Rooma 15: 16; 8: 13; 1. Korint. 6: 11; b) Kris-tuse weri, ohwri surm. Heebrea 10: 10; 8: 11—14. e) usk — Heebrea 9); f) oma tahtmine, kui see on antud Jumalale. g) kannatused — Heebrea 12. 5) Pühitsuse eesmärgid: a) pühadus b) wal-gus d) Talle sarnadus 1. Joh. 3: 2—3; e) kõlblik Issanda teenistuseks f) walmistus Issanda ilmu-miseks 1. Tess. 5: 23. 6) Pühitsuse tagajärjed:

a) Kristuse iseloom (armastus, alandus, tasandus) b) jumalik mõju ja meelewald teiste üle d) ärka-mised; Finney ütles: ärkamine on pühitsuse loo-mulik tagajärg 7) Pühitsuse takistused: a) sõna-kuulmatus, b) salapatud. Kõne lõpul walitses sügaw waikus ruumis, igäühel oli nendega tege-mist — usun, et kõigile sai selgeks pühitsuselu tungiw tarwidus — aita, Issand, meid selleks.

Kolmas kõne: Imetegew usk — w. Si-rotkin. 1. Korint. 12: 9—10. Wend teeb kahe usu-liigi wahel wahet: üks on üldine usk — siia kuu-luwad õndsakstegew ja pühitsew usk ja teine üliloomulik usk — siia kuulub imetegew usk. Imetegew usk ei ole mitte annid, ta ei ole ka mitte suur usk: Luuk. 17: 5—6; jüngrid paluwad: Issand, kaswata meie usku, kuna Jeesus soowitab neile seda kõige vähemat. Imetegew usk ei ole hooletu. Ta on kindel usk; usk Jeesusesse Heebrea 11: 1; teda võib leida ühenduses sõna-kuulmisega ja ta rajab end Jumala sõna peale. —

Pärast lõunat

kell 4 tohtisime koos wiibida „Pe-taania“ pühitus-koosolekul. Domi-neeriw oli w. K. L. Marley oma kõnega 2. Saam. 6. p. üle, mis kirjeldab sea-duselaeka wiimist Taaweti linna. Esi-mene kord sündis see uuel wankril loomadest weetuna (salm 3) igasuguste laulude ja mängude saatel (salm 5); sellest hoolimata läks wanker kõr-wale ja Uusa sai surma (salm 6—7). Meiegi oleme tihti

Konwerentsist õsawõtjad.

waimustatud mingist uuest korraldusest, kuid kui see ilma sügawama Waimu juhatuseta, mitte piibli alusel ei sünni, nagu Taaweti laeka too-mine, siis oleme warsti kraawis ja Jumal wastab ainult surmaga. Taawet kurwastas ja wiis laeka Obededomi kotta. Jehoowa õnnistas wiimast. Taawet, saanud sest kuulda, tahtis ka Jumala õnnistusi maitsta — ning otsustas ikkagi laeka ära tuua. See kord sündis see õieti: laegas kanti õlgadel (salm 31) ja iga kuue sammu järel ohwerdati (salm 13). See oli pikk teekond, wae-waline, raskustega seotud. Nii peab see ka meil olema. Taawet aga oli õnnelik ja hüppas Iisraeli rahwaga laeka ees — alandas ennast. Seal tuleb aga Mikal, tema naine — leige uskliku tüüp, kes ainult teisi arwustab — ja küsib põlastawalt, miks ta end nii naeruwäärseks on teinud hüpates sulastega. Ja Taawet? — ta tahab veel aland-likumaks saada (salm 22) Jehoowa ees — tõsi — Kristuses ei ole waba ega sulast, rikast ega waest,

waid kõik on wennad. Lõpuks — ja Mikalil ei olnud last tema surma päewani — kui meie ainult teisi arwustame, tuimuses waewleme — ei ole meil sugu Kristuses. — Sel õhtul õppisime Taawetit jällegi ise küljest tundma — ta jäi eeskujuna särama. —

Õhtul w. $\frac{1}{2}$ 7 oli kutsekoosolek Peetri kirikus. Kirik wähese mahutusega — kuid kodune, rahwast täis. Kõnelesid w. w. Sildos, Sink, Rakles, Laar kutsudes noori endid Kristusele andmast. Kõnedega waheldusid koorilaulud. Suurepärane oli Narwa koori ettekanne: Au ja kiitus Jumalale kõrges. Teised laulud ja duett olid mõnesugustel põhjustel mittekindlad. Kirikust sammusime Petaaniasse, kus õhtu hilja weel laulud kõlasid, — kuni saabus waikus — waikus, et hommikul jällegi elawuseks, askelduseks muutuda.

Järgmine — wiimane konwentsi päew algas lauluga: „Wii meid sina, oh Jehoowa.“ W. K. L. Marley loeb Laul 103., millele järgneb lühike palwe. Palwetunni asemel oli terwituste äraandmine. See osa oli õige rikkalik — terwelt 19 kohast oli terwitusi, küll isiklikud ja kirjalikud, C. E-lastest ja mitte-C. E-lastest poolt — loodame, et nad peagi meie ridadega ühinewad:

Narwa S. R. „C. E“, Rakwere S. R. „C. E“, Wiru-Jakobi, Simuna-Rahkla, Triigi-Naraka, Waiwara, Iisaku, Paide, Otepää, Pärnu, Tori, Haapsalu, Noarootsi, Wiimsi-Maardu, Tall.-Allika, Tall. Ew. Kristl. Tall S. R. „C. E“; ka Inglismaalt ja Soomest oli terwitusi. Püsti tõustes saadeti ühiselt kõigile terwitusi tagasi.

Järgnesid kõned — peamoto: töö.

Esimene kõne: Äratustöö — w. Rakles. Toonitati selgelt äratustöö tähtsust, tarwidust. Puudu-

tati tegureid, mis selleks kaasa aitawad. Kirjandus, kui tähtis tegur: traktaadid, lendlehed. Palwes peab see töö tehtama. Suurem tähtsus on kahtlemata äratuskõnedel — selleks peawad kohased riistad üles ehitatama — need peawad pühitsetud olema, nagu eile tähele panime. Ei saa ka salata laulu mõju äratustöös. On ju üldiselt teada juba — kus Moody kõne ei mõjunud — seal murdis Sankey laul läbi. Kus on meil Moody'd ja Sankey'd? — wõib

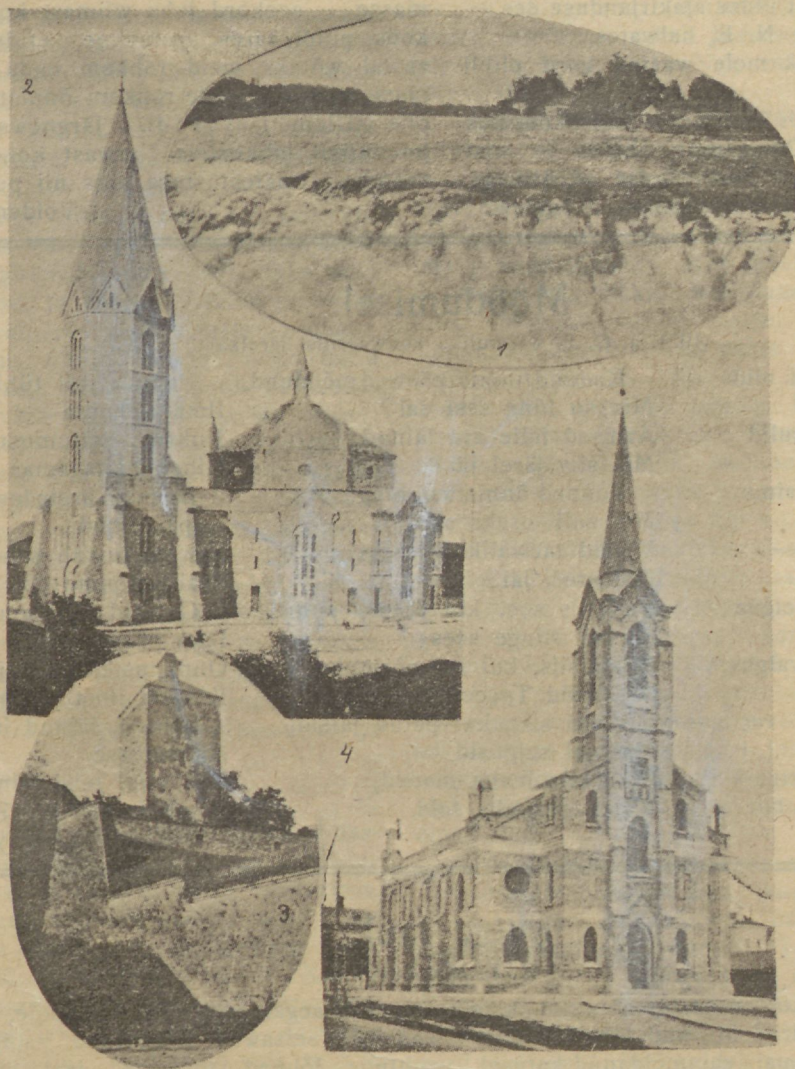
olla leidub neid, kuid nad on alles pühitsemata. Kurb. Palume kõik Issandat, et ta noori wõtaks üles ehitada just äratustöö jaoks.

Teine kõne: Kaswatus töö — w. Sildos. Luuka 13:6—9. Kõne oli nii mõjuw, et konwentsi ühisel soovil ilmub ta täielikult „Noorte Elus.“ Wend Sildosele on alati väga kohased teemid kätte antud: — paari aasta eest: „Komistuskivid noorte usu-elus“ ja tänawu jällegi: „Kaswatus töö.“ See ongi peasjalikult tema tööala ja ta areneb ise selles ka päew päewalt. Ta puudutas kõigepealt wäärnähtusi kaswatuses, mis on tingitud kaswatajate wilumatuses, — siis kirjeldas objekte, kes on wõrsunud sarnase wildaka kaswatuses poliitika mõjul. Wõrd-

lusi toodi igapäewasest elust, mis väga tabawad olid.

Kolmas kõne: Ühistöö — w. K. L. Marley. Ala, kus wend end kodus tunneb. Esildas ühistöö võimalusi usklike, eriti C. E. noorte seas. Kirjeldas waimlist platwormi, millel kõigil usklikel oleks võimalik ühineda ühistööks — ja mis õige awar on. See mõte on ju väga lähildane meie C. E., üldse aga alliansliikumise põhimõttega. Kaswame siis ka selles sihis edasi.

Pärast lõunat k. 4 ruttasime kirjandusõhtule.

1. Narwa kofk. 2. Aleksandri kirik. 3. Suur hermani torn. 4. Peetri kirik.

Esinesid w. Verus ülewaatega „Noorte Elust“ ja w. Ader „C. E.“ liidu kirjastusel ilmunud raamatulist, eriti aga w. Peeter Sinki luuletuskogu „Sügawuste helidest“. V. Veruse ettekanne kandis rohkem kirjeldawat ilmet. Nägime, et N. E. on püüdnud enam-wähem jälgida oma lubadusi, milliseid andis ta oma ilmumise hakul. Puudutati ka üksikuid autoreid — kellede paremaid töid ette kanti. W. Aderi ettekanne oli rohkem arwustuslik, seda just „Süg. helide“ kohta, millele ka rohkem aega pühendati. Ta püüdis näidata meile raamatu paremust üldse ajakirjanduse ees — seal juures siiski mitte N. E. halwates.

Weel juhtis w. Sink meie waated kord piibli peale.

Lõppeks, õhtul k. $\frac{1}{2}$ 7 oli teine kutsekoosolek Aleksandri kirikus. Omapärane ehitus — wist ainuke sarnane Eestis. Suurepärase akustikaga, kuid kõnelemiseks väga mittesoodne. Kõnelesid:

kohalik õpetaja praost Jalajas, Neemia 8:10. Rõõm Jehoowa sees on meie ramm. W. Saksen: 1. Korint. 3:16. Eks teie tea, et teie Püha Waimu tempel olete. W. K. L. Marley kõne kuulub ka konwerentsi paremate kõnede hulka. — Näitas rahwale meie õiget wärwi — esile tuues rida põhjusi, miks nõuame meie uussündi. Kõne oli mõjuw — rahwas kuulis püsti seistes. Wahwa oli meeskoori esinemine — niisama parandas ka segakoor oma möödunud õhtu eksimust.

Pärast koosolekut kogusime jällegi Petaaniasse — seekord juba wiimast korda. Wiibisime koos piibli ääres, palusime, et Issand eelolewal aastal wõtaks meid rohkem enda lähemale tõmmata, et siis teistele rohkem õnnistuseks wõiksime olla (Ülem laul 1:4). Järgnewa päewa warahommikul lahkusime Narwast kohalikkude noorte saatel, — mälestustega, mis nii pea ei unune.

Voldemar Posiman.

Möödumisel.

(1924. a. C. E. waimuliku konwerentsi järelkaja.)

Möödus ootus, käeski olid
Päewad oodetud;
Sõbrad kaugelt kokku tulid
Nagu loodetud.

Mõnda tundi seista saime
Päästja jalge ees,
Palweid altarile tõime —
Mõni silmawees.

Üks kui teine tõde selgus
Hinges otsijal —
Hinge paistis suurem walgus,
Kadus udu hall.

Päewad möödusid nii ruttu —
Lahkumise tund,
Nagu kuuldes muinasjuttu,
Nagu näeksin und.

Kadund tunnid, päewad möödud,
Mis su hing sest sai?
Armsad jälle ära läinud —
Mis siis järel jäi?

Tunned õnnistusi hinges?
Mis sull' osaks sai?
Wiibid taewalikus ringis?
Mälestusi jäi?

Kallis see, kui Jeesus suureks
Sai sul hinge sees;
Hästi siis, kui ise põrmuks
Muutusid Ta ees!

Hästi siis, kui patud jätsid,
Mis sul selgusid —
Risti alla maha matsid,
Weres puhtaks said.

Paljudel jäi tühi süda

Ilma rõõmuta — —
Nukrus, pettumuste rida —
Hing kui lagemaa . . .

Järgneb argipäewa elu,
Igapäine töö . . .
Hinges tuikab sala walu —
Seal on pime öö.

Ootasid küll ammu, kaua
Ikka päewi neid —
Õnnistustel kaewsid haua,
Kõigest ilma jäid!

Läinud, läinud jälle päewad
Ajameresse.
Kas weel teisi silmad näewad —
Ilmub Issand ehk?!

Petaanias. 30/XII 24. P. Sink.

Luige laul.

K. L. Marley.

On suwiõhtu. Päike on mäe nõlwaku taha wajumas. Wiimased kiired hiiliwad läbi õunapuu-
aia, mängides põlise talumaja sammeldanud katusel, mis hõõgab wärwikülluses kui kallis waip. Walguse plekid ajawad katusel üksteist taga. Warjud peawad nobejalgsete päikese lastega ägedat wõitlust, wiimaks sunniwad warjude arwamatud leegi-
onid neid katuselt taganema. Kiirelt põgenewad nad sügawa katuseräästa alla. Nüüd laulaksid nad kui palgisel seinal hõõguwais riietes wiimset hümmi. Waikib walguse laul seinal ning ruttu põgenewad nad walguse wiimaseid teid mööda läbi õunapuu okste mäe taha päikese rüppe. Üle maja, aia ja mõtleja mehe kannul lautab öö oma loorisid.

Mees, kes waatles walguse ja pimeduse miri-
aadide heitlust isa talu katusel, tõuseb kannult ja

sammub aegamööda alla jõe poole, kus wabisewal südamel seisawad hõbedased paplid. Würtsised rohtude lõhnad tõusewad igal surmawal mehe sammul. On kui puru-neksid sajad rohukeste alapastririistad surmas, milledes hoidnud oma salajamat warandust. Läbi tumedate puukogude hõõgab jõe pind. Hõõgab, kui oks ta päewa läbi joonud päikeselt walgust ja sära, selle läbi muutudes mõõnawaks kuldjõeks, mis eraldub terawalt tumerohkest pilliroost kaldal. Äkki peatub noormees, ta on äratatud üles mõtisklemisest isesuguste liigutuste ning tundmata kähisewa hääle läbi pilliroos. Silmapilk seisatab ta; siis astub ta lähemale. Lähemal silmitsemisel selgub, et see on haawatud luik omas weres maas. Ilusa pea on ta ajanud püsti, tehes terwe tiiwaga meeleheitlikke katseid

tõusta lendu. Silmad hõõguwad palawlikult. Hirmu all wäriseb purustatud keha.

Tühised on katsed surma kohutawate käte wahelt pääseda. Nirinal nõrgub punane weri walgeid sulgi mööda alla ning paneb punetama wee. Kiirelt lõõtsub lind surmawaludes. Kui näeb, et noormees teda ei löö, uusi haawu ei sünnita, muutub ta rahulisemaks ning wajub wäsinult küljeli. Äkki paistab teda waldawat üksilduse ja õudsuse meeoleolu. Wiimast oma jõudu kokku wõttes ajab end püsti, silmad waatawad igawikudesse, kuna awab suu imelisele läbilõikawale kisale. Hirmu, ahastust ning walulist igatsust sisaldab hüüd. Kuulatab surija luik ja ootab wastust. Ei tulnud wastust ega abi. Raugenud jõul wajub nõrkeja lind küliti, peagi wajub niiskele werega kastetud mullale. Wõitlus oli wõideldud, lootused ja igatsused kustunud. Kustuwal sügawal pilgul waatawad luige silmad oma ees seiswale mehele. Ses waates kui oleks olnud sõnata küsimus, mis puuris liigutatud mehe hinge, ikka weel kajas surija luige laul ta kõrwus. Kaua nii seisis ta mõtiskelus. Sealpool jõge sirgete pedajate all hakkas mängima wiil. Kuidas need helid nutawad ja kaebawad, hüüawad ja öö waiksusse kustuwad. Tõesti see ei olnud hariik mäng, waid surija luige laul. Helid lõikasid südamesse ja äratasid waimusilma ette miljonilised inimhulgad, kes sammuwad sünges eluöös lauldes kohutawat kurba laulu pettunud eluootustest ja rõhuwast patu ikkest, enda süü all warjates surmawaid haawu. Ööwarjudes sammuwad miljonid, nägemuses aga pöörawad oma pead järsku taewa poole ja hüüawad kui ühest suust: Kui kaua peame käima surma ja needmise teed, kui kaua ei süüta ta öösse tuld?! Rabatult walust langeb silmili maha noormees — ta oli kuulnud inimsoo surija luige laulu.

*

Waikides ja mõteldes sammuwad tuhandest haawust punetawas sügiselooduses kodu poole naine ja mees. Täna oli kõnelnud keegi noormees. Need ei olnud sõnad, mis ta rääkis, waid tulemärgid, mis wajutas kustumatuisse inimhingedesse. O, kuidas need sõnad põlesid hinges! Kuidas wiis ta wastupanematu wäega kuulajaid Ketsemani ööwarjude keskel heitlewa, kahwatu ja wärisewa Lunastaja südame juurde. Nad nägid teda selgelt, ehk küll ümber oli pilkane öö, nägid langewaid werehigi pisaraid, mis kui kalliskiwid särasid niiskel rohul. Eemalt, puude alt kostab norskamine. „Kes on need, kes magawad siis, kui Kristus werehigi joob inimsoo patu wiha karikat?“ hüüab kuulutaja, ning ta silmad puuriwad kui odapistid läbi südame eesriide sügawamaisse hinge wõlwtikkudesse, kuhu on põgenenud omaõiguse naru-kogu.

Nüüd sammub rong mööda mäeseljaku pealae astmele. Rõhub ränk rist hurmset keha. Kumab päike taewa wõlwil halastuseta. Nüüd nõrkeb ja komistab ta. Maha on ta langenud risti alla. „Kes

wõtab kanda nõrkeja risti, kes tahab rutata appi?!“ hüüab walju häälega koosolekul noor kuulutaja.

Püstitatud on ristid. Keskel ripub tema. Päike katab palge ja mäed waaruwad. Surnud hiiliwad haudadest. Hirm ja õud waldawad rahwahulka risti all. Õudne waikus lehwib üle mäe. Seal kostab kuiwilt huulilt waluline hüüe: „Mul on janu!“ Tükk aega wõitleb kuulutaja waldawa liigutusega, siis hüüab ta: „Kes, kes annab Kristusele juua; kes lahutab ta murduwat südant? Wett ega äädikat ta ei waja, tema janu on armastusjanu, hingejanu. Surmaöös sammuwaid miljoneid inimhingi tahab Jeesus.“ Kuulutaja kirjeldab lootusetust ja ööd, mis ootab hukkujaid. „Kes läheb?!“

Imeline, kuidas see täna kõik kodu poole sammuwa mehe südames liigub, põleb. Naine püüab paar korda juttu teha muust, kuid see lõpeb paari lihtsa sõnaga, mis saab wastuseks. Sügawad mõtled liiguwad hinges. Põleb küsimus, mis kuulutaja pannud lõpuks: Kes läheb?

Mehe ema, usklik hea wanake, on sängitanud juba mõlemad lapsed unele, nende kallikesed. Tuppa astudes ruttawad naine ja mees neid waatama woodikestes. Nii kui inglid, kes näewad õndsat und, magawad lapsed. Poiss, kähärjuukse-line linapea, täielik pilt isast kuju kui hinge poolest. Heasüdamlik, waikne, kuid kindel omis ettewõtteis. Tütruke, musta suurte sammetisilmadega, elawa hingega kui ema. Kui arwamatud kallid olid nad wanematele. Kui juba kaua oli küll waadeldud magajaid lapsi, sammuwad mõlemad teise tuppa, kus ukse kõrwal seisab uus ilus riidekapp. Selle ees peatuwad kord ja lasewad oma pilgud täis rahulolu käia kapi üle. Wiis aastat on nad korjanud kopikaid, enne kui wõisid ta osta; wiimane tarwilik summa lisati juurde, kui mees sai esimese meistri palga. Jah, wiimasel ajal oli wäike kodu muutunud nii mugawaks ja üliarmsaks. Kui tihti tänasi nad Issandat sügawa segamata õnne eest.

Naine toimetab, et korda seada woodid, kuna mees waatab aknast õue, kus sirawad miriaadid tähed. Nüüd hüüab mees naise oma juurde ja algab imelisel pühäl toonil: Tead, Marie, mul on sulle täna ütelda midagi wäga tähtsat, ära ehmata, waid ole tugew: Issand hüüab mind. Täna, kui jutlustaja kõneles, nägin jällegi miljoneid, nagu kord isa õues jõe kaldal ja nad hüüdsid mind, hüüdsid tungiwalt. Ma pean minema. . . Ära keela mind, ärgu olgu ohwer sulle liig raske. Jeesus wajab mind, ja ma pean minema!

„Mis saab lastest? Mõtle, mees, mis teed, annad oma hea koha, jätaid meid ja lähed kaugele; kuidas saan ma kaswatada lapsi, kust saame raha?“ Naine puhkes nutma. Liigutatult silitas mees ta pead. „Ära nuta, see, kes linnukesi toidab, ei see meidki unusta. Iisaki, Abrahami ja Eelia Jumal elab weel. Mitte oma huwi, waid püha kutse sunnib mind. Ja naine, kas wõime woi tahame midagi keelda Önnistegijale?“ . . .

Möödunud on ammu südaöö tund. Ikka weel

istuwad abikaasad. Mees oli rääkinud kui iialgi warem, nii et naisegi hing oli saanud süütatud. Jah, ükski ohwer ei tohi olla raske, ka mitte kõige kallim. Nad palwetawad. Tuppa maabub rahu ja tuntaw on Issanda ligiolu. Rõõm täidab rahulejõudnud hinge. Kõik, jah kõik Lunastajale ja hukkuwale inimsoole.

Kaua weel nad istusid ja tuhm aimdus ohwri wõrratu suurusest liikus südameis . . .

Kõigist pakkumistest hoolimata lahkus mees wabrikust. Läks alla keldritesse ja mülgastesse ning agulikõrtsidesse, kus suurema aja elust saadawad mööda põhjawajunud inimesed. Läks alla, sinna, kus kantakse näruseid, haisewaid riideid, nende juurde, kelle näod häbematud ning tursunud. Läks alla waesuse radadele, surijate wooditele, kurbade kambrisse. Seal ta neile kõneles tuliseil sõnul Jeesuse armastuse were wäest ja waiksel troostiwäl häälel igawesest õnnest Isa majas, kus kõik pisarad pühitud ja ohked ohatud. Teda nad mõistsid ja kuulsid, need mahajäetud, õnnetud ja wäljatõugatud. Kuidas nad teda austasid ja armastasid.

Laiemaks ja laiemaks muutus tööpõld. Uued ja suuremad ülesanded said temale osaks. Kuhu iial ta ilmus, tõi ta endaga elu ja tuld. Tõusid ärkamised ja sündisid liikumised. Kaugele üle omamaa piiride ulatas ta kuulsus. Wähe ta puhkas, palju tegi tööd. Põledes ise, süütas põlema terwe maa.

* *

Seal, kus lõpeb linn ja algab soo, kus üle saladuslikkude mustade soomülgaste lehwib surm ja melankoolia, kus kaduwus pilli puhub kuiwas pilliroos, seisab mõne kase wahel madal wiltu wajunud majaonnik. Wana õlgkatus, millel kaswab rohi ja punane sammal, on täis aukusid. Pisukese akna all õitseb punane suureõieline moon. Seinajale toetatult istub wanal toolil haige jumalasalane ning kõhib. Kui walus kõhahoog on möödunud, wajub mees lõõtsutades tagasi tooli leenile ning uuesti ja uuesti waatawad aukuwajunud tõsised mõtlejad silmad kaugustesse. Soojad sügisesed päikese kiired mängiwad haige näol. Haige suleb silmad ja ta huuled liiguwad. Wist palwetab ta. Siin õues on kergem, toas ei saanud õhupuudusel ja walude all magada. Toa ees on waikne, ainult mõni rõõmus lind laulab, segamata wõib kududa mõttekangast. Olewikku kui ei oleks, ikka uuesti ja uuesti liugleb minewik mööda waimusilmade eest. Kõike kui elaks weel kord läbi, kuid palju ilusam ja sügawam kui tõelikkust. Kui ainult seda lõppu ei oleks.

See oli olnud ühel sügiseõhtul, ta mäletab seda selgelt, kui oli oma naisele öelnud, et lahkub wabrikust ja astub Issanda riigi tööle. Kuidas ometi naine esmalt oli ehmatanud, kurtnud, siis aga saanud tugewaks hinges, ta hea naine. Weerewad paar suurt pisarat alla mehe kuiwetanud palgeid mööda, siis jätkab ta lugemist mälestuste raamatust. Jah, siis elasid weel mõlemad lapsed, lisak ja Laine. Mees hakkab kõigest kehast wäri-

sema, tugew kõhahoog raputab terwet keha ja hingepiinadest tunnistasid uued pisarad, mis keelmata woolawad. Ta pühib külma higi otsaesisel. Ta oli olnud seekord õnnistatud reisul kaugel, hulgad olid tulnud Jeesuse juurde ja saanud päästetud, koju jõudnud, leidis oma armsa kümneaastase poja linna tagant surnuaialt kalmukünka all. Kui tark ja sügawmõtteline oli ta olnud ja kuidas ta piiblit luges ja palwetas. Kord tahtis ta ewangeeliumitõös isale olla abiks, siis pidid nad koos minema kuulutama, isa ja tema. Siis oli ta kõik punased moonid, need õitsid just kui nüüdki, kannud poja hauale. Nii kui were laht paistis haud, kui sammus hilja loodenewa päikese saatel ära surnuaialt linna. Wõi, kas ei olnudki ta walutawast südamest sel õhtul ehk nirisenuid kuum weri poja hauale, sest sellest õhtust algas see kõha, mis teda nii waewab. Waaruwal sammul oli ta kodu poole astunud. Piibel ja palwe olid jälle elutasakaalu tagasi annud. Kord õõsi oli tema näinud nägemuse Kristusest ristipuul ja siis oli ta pühkinud pisarad palgeilt ning asunud uue südametulega tööle. Seal kaugel siniste mägede taga, N. linnas oli lahti puhkenud suur ärkamine tööliste seas. Ükski ruum ei mahutanud enam osawõtjaid. Nutjaid patuhädalisi oli palju. Kuumades ruumides pea ööd läbi wältsasid koosolekad, ühed nutsid, teised tänasid Issandat. Wahest oli ta olnud minestamas wäsimusest ja halwast õhust, kuid klaas külma wett elustas seks korraks jälle. Täna ta kui näeks kõiki neid üksikult oma ees, neid murtuid ja Issandast tõstetuid. Nii oli see wälndanud ligi pool aastat. Ärkamine oli ümbruskonda süütanud. Noored ärganud olid omaste ja sõprade poole läinud ja ka seal hakkas põlema Jumala tuluke. Need olid olnud tõesti suured päewad ta elus. Ta palgedel hõõgusid palawiku õied.

Jälle raputas teda kõha hoog. Jah, siis oli ta end tunnud tihti imeliselt wäsinud. Ta oli seda pidanud tuimuseks ja palwetanud ning wõidelnud selle wastu. Ta enam ei suutnud nii pikki kõnesid pidada, ka puudus neis kui endine tulidus. Mäletas, kuidas keegi õde oli teinud temale etteheiteid selle kohta. Ta oli silmaweeega kahetsenud oma seisust, kuid asi ei tahtnud paraneda. Tubades mattis hinge, rääkida wõis ta ainult äärmisel pingutusel, inimesed aga nõudsid enam. Kõhahood muutusid tugewamaiks ja pisted tihedamaiks rinnus. Kord oli ta läinud arsti juurde, see oli pead raputanud ja ütelnud, et silmapilk peab kõnelemise jätma, paremini sööma ja rohkem puhkama, muidu wõida asi muutuda tõsiseks. Seda ta ei wõinud. Nii jätkas ta oma tööd murtud jõul. Inimesed aga nõudsid temalt uusi ja uusi kõnesid. Mõnelt poolt oli juba kuulda nurinat tema üle, ka toetussummad wähenesid, mis sõbrad tema ja ta perekonna ülespidamiseks annud. Tihti pidi ta südame waluga teatama naisele, et ei saa temale ja ainsale lapsel raha saata. Raugewal jõul ei suutnud ta enam nii waimustatult rääkida. Aegamööda jäi ta kõrwale ja unustusse. Linnast pidid nad siia

sookaldale kolima. Siin oli esimene kord tulnud werd kopsudest. Arst käskinud kolida ära siit, sest õhk olla kahjulik haigele. See ei olnud võimalik, sest need mõned üksikud sõbrad, kes weel olid, tulid ikka harwemini ja töid abi ikka vähem. Nii weeresid siis päewad üksilduses ja unustuses. Eks ütelnud kord elukogenud sõber: inimeste loorberid närtsiwad ruttu. Jah, seda ka oli tema elanud üle. Täna siiski kui oleks kergem.

* * *

Mulda wariseb sügisekulda. Soo hingab niiskust ja surma. Majaonnist sookaldal kantakse wälja must kirst. Toimetawad keegi mees ja naine. Nüüd on kirst wankril. Ette otsale istub hobuse juht, kuna puusärgi järele sammub wilet-salt riietatud naiskogu ja pühib wahete wahel rätikuga silmi. Linnas oli ta münunud kapi, mis olid kord ostnud, kui mees oli saanud meistriks ja paari endise sõbra poolt oli ka pisut lisaks antud, nii oli ta saanud muretseda kirstu. Nüüd wiidi ta wäsinud keha puhkama poja kõrwale surnuaiale. Mõned endised sõbrad olid awaldanud kaastundmust ja wabandanud, et ei saa tulla matu-

sele — aega ei ole. Üksi kesk üksildust sammub naine waluteed. Kõik on möödas . . .

Ettewaatomata lastakse kirst musta hauda, ruttu laulab ja palwetab köster ja weel rutemini wiskawad hauakaewajad sõmerat kirstule. Nüüd on naine üksi oma mehe haua. Kus on need hulgad, keda kord on elustanud ja troostinud mehe südamesõnad?! Kuid miks kaewata, miks heita ette. Murtult, pisarate walingu all langeb üksildane naine hauakünka üle. Tal on kahju, et wiimasel ajal ei saanud oma mehele toitwaid söögiaineid muretseda. Ei olnud raha. Kui rahuline, sissepoole pöördud oli aga olnud ta mees.

Naine ehmatas ja tõstab järsku end haualt. Kaugelt sootiigilt oli kostnud imeline laul — surija luige laul. Naine wärises.

Awanes taewas. Kostis taewawäe hulkade kiituse laul. Üle wäikese surnuaia lehwis mehe hing Jumala juurde, kus wastu säras kroon, mis okaskrooni asemel ehib ta pead. Suleti taewas ja wäsinult, kuid usujõus sammus läbi ööwarjude kodu poole tume naiskogu. Moon akna all oli oma õite lehed maha langeda lasknud. Soo magas.

Juubal.

Järeletrüüff teelatud.

Jutustus weeputuse ajast. H. von Rederni järele tõlkinud D. W.

Uga nõnda kui Noa päewad olid, nõnda peab ka Inimesepoja tulemine olema. Sest nõnda kui nemand olid päewil enne weeputust; nemand sõid ja jõid, wõtsid naissi ja lätsid mehele sest päewast saadit, kui Noa laewa läks; ja nemand ei pannud seda tähele, kuni weeputus tuli ja wõttis neid kõik ära; nõnda peab ka Inimesepoja tulemine olema. Matt. 24: 37—39.

Walwafe!

Nad sõid, nad jõid, nad lõbutsefid,
Ei hoiatusest hoolinud;
Tantsifid, naersid, naljatasid —
Ja kõiki kohus neelanud.
„Miks kanda igawikku mõtteis?
Mis jaoks? Waat' päike naeratab!
Ja Jumal?! Meie moodsais waateis
Kes Jumalat weel tunnistab?“
Ei hoiatusest tahtnud kuulda,
Ei kuristikku aimanud;
Ja wiimaks Isjand andis tunda,
Et Temast maha jäetud nad.
Weed ikka kõrgemale tõusnud,
Sõ jõudis üle ilmamaa,
Sest armuaeg ju otja saanud,
Ei pääsnud päike särama. — —
Weel mäge aega! Weel on aje,
Weel päik' Kolgata risti all;
Rutake, päästke, päästke hinge,
Ju kohtumõistja lähedal.
Kuningalapsed, ruttu tõuske,
Dotaja pruut, end walmista.
Tund tuleb, selgesti siis näete
Jumala austust lõpmata.

Gesjona.

Tean, et midagi suurt julgen lastes elawaks saada isikuid weeputuse ajast. Kuid kas ei ütle piibel, et nad inimesed olid otsekui meie? Kas ei nõua just meie aeg tagasiwaadet ja wõrdlust? Pühalt tahan ümber käia pühadega; kas ei maksa siin 1. Kor. 10: 11: „Uga see kõik on sündinud neile ettetähendamiseks; aga see on kirjutatud meile manitsuseks, kelle peale maailma ots on tulnud.“ Ma rõõmustaksin, kui see wäike jutuke seks kaasa tohiks aidata. Ja weel. Kas ei ole see lihtsalt mõttekujutus rääkida kultuurist, mis wõis olla tol ajal? Ma usun, et ei ole. Jälgides wana Baabiloni kultuuriajalugu, leiame, et Hamurabbi, kes 3000 aastat enne Kristust elas ja kreeklastele ja roomlastele eeskujuks sai, oma rahwa kultuuri teisele kõrgemale üles ehitanud, millest ta jälgi ja märke leidnud. Ei ole põhjuseta oletada, et need mälestusmärgid ajast enne weeputust jäänud; wõis ju weel ehitusi küll purustada, kuid mitte häwitada, isegi siis, kui awanesid sügawuse kaewud.

Just kultuur pidi see olema, mis weeputuse ajal inimese Jumalast lahutas, mis tagandas kõrgema, et seada Ta asemele inimwaimu — just nii kui täna.

Ma palun Isjandat, et ükski end selle wäikese jutu wastu ei tõukaks, waid et kõigi südameid litigutaksid sõnad „otsekui meie,“ ja meie endid paremini laseksime hoiatada.

Esimene peatükk.

Silmapiistwalt suured ja sügawtõisised filmad olid mehel, kes praegu Juubali, Tuubali poja lossist sam-

mus. Neglaselt, rahulisel sammul astus ta edasi, jättes selja taha päikefekiiertes ujumat, rohelistest ümbritsetud lossi. Käes hoidis mees karjasekppi, õlgadel oli tal lihtne kõrveelaniku karwane kuub ja siiski rääkis mehe wälimus, et ta würst oli.

Õlgu kehitades waatas lossitomanik talle järele. Pool kaastundlikult, pool pilkawalt ja ometi wähe rahutult jälgis ta pilk äraminejat.

„Nii ufub ta siis, et wana Metuufala jutud õiged on! Mis ejiisa Adam sellele jutustanud, seda ufub ta!“

„Mis sa räägid siin, isa?“ Sale kogu lähenes mehele.

„Put, mu armas!“ Tumedad näojooned selgusid kohe.

„Kas ei ole see wana Noa?“ küsis Put wähe aukartusega hääles.

„Tema, jah; ta lahkus jäädawalt meie läwelt,“ wastas isa. „Ma ei wõi asja muuta. Meie ei mõista üksteist, kuigi sama weri meie soontes woolab. Ma ei tahaks ausat meest haawata, ometi ei wõi inimene, kes elus seisab, kes edu armastab ja näeb, mis ilmas tehakse, tunnistada, et õigus on sellel, kes oma õnne pilwedesse ehitab. Ja wiimast teeb Noa.“

„Jä, ja teed, kui tahaksid sa end wabandada,“ naeris Put ja tema iludus pimestas peaaegu isa

filmi. „Tule warju, räägime seal. Ma rõõmustan, kui ükski neist enam üle meie läwe ei astu, sest tea, Noa poeg Jeewet meelitas mu pruudi ära. Jial ei unusta ma seda!“

Ta mustad filmad wälkusid kui haawatud rõõwloomal ja tulises wihas tõmbusid ta käed rusikaske.

Juubal waatas üles. Ta oli õiglane mees, kui mitte just wiha teda meeletuks ei teinud. Ta ütles: „Maagogi tütar läks kõrwepojale oma südame soowil. Sa oleksid pidanud Jeewetile ette jõudma.“

Put ei kannatanud laituft, siiski ei teadnud ta sellele tõele midagi wastata ja takistas seepärast oma mõttekäiku raudse tahtmisega. Ta näojooned muutusid rahulisemaks ja ta küsis: „Ja midagi muud ei tahtnud Noa?“

„Jah, siiski,“ wastas Juubal, kelle mõtted weel täiesti külalise juures wiibisid. „Ta jutustas omast laewast, sellest kõrbewürsti imelisest leidusest. Tarkest on tal ju küll palju. Ta kutsus mind ehitust waatama, mis mulle rõõmu oleks walmistanud, kuid ta lihas juurde: „Ei ole mina oma ehituse plaani walmistanud, ma sain seda elawalt Jumalalt!“ Ja seda ei wõi ma kuulda!“

„Ja edasi?“ Put küsis seda kui keegi, kes süüi tuleasemele kannab.

(Järgneb.)

Usjiisi Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees.

Järeltrükk keelatud.

H. von Reberni järele wabalt tõlkinud Joh. Sarow.

10.

Kes nii nõukas ei olnud, kui wend Egidius, see tegi endist käsitööd edasi, ehk õppis seda, kui ta ennemalt midagi käsitööd ei ojanud. Ka määras Franz wennad aja jooksul mitmesugustesse tarwilistesse teenistustesse: kõik ei pidanud näit. jutlustama, nagu alguses oli, aga kõik olid kohustatud teenima selle andega, mida nad saanud, ja kellelgi ei olnud tarwis oma andi teiste omadega wõrreldes, madalamalt hinnata, ega ennast halvemaks peetuna tunda, kui tema teenistus teistfugune oli, kui sellel ehk teisel wennal.

Mitmesugused anded on pühitsetud ühe Waimu läbi, kes neid kõiki jagab.

Mis aga Franzil ja wendadel eespoolle seisis, oli teadmus, et nad endid püha waesusega kihlanud, nagu nad seda nimetasid. See oli mõte, mis kõige efiti ilmameelse rikka noormehe südame ära wõitnud, ja teda terwele tolleagele suunale wastandiks oli pannud ja mida ta iialgi mingisuguseil mõistuslikel põhjustel ei wõinud tagasi tõrjuda. —

Nagu lõoke, kellega ta ennast heameelega wõrdles, ei tunnud Franz ennast täiesti õnneliku olewat, kui ta täiesti waesena Jumala waba taewa all kõndida ei wõinud ega ennast kui kõige halvemat waadelda. Kui ta oma elu lõpul kirjutab:

„Mina, wend Franz, kõige wähem ja kõige halvem sulane teie seas, palun ja wannutan teid Jumala armastuse juures, walmis olles teie jalge ette maha heitma ja neid suudlema, et teie need ja kõik meie Jssanda Jeesuse Kristuse sõnad alanduses ja armastuses wastu wõtate ja nende järele teete,“ ei olnud see paljas wäljenduskomme, et see oli tema seesmine

meeleolu ja südameweendumus. Ja armastus ja alandus olid need, mida Jumal tarwitas, et iffa uuesti südameid liigutada. Uskumatu kiirusega rohkenesid seal ümberpöörmisel, kuhu ta tuli. Tol ajal ei olnud weel ajalehti, mis teateid liikumise kohta anda ja arwusid oleksid wõinud nimetada, aga ega ta ka selle järele küsinud ega sellele waatanud, mis juba oli sündinud, waid tema tähelepanu oli sellele juhitud, mis weel pidi sündima. Jseäraniis tuli noori inimesi Usjiisist ühtelugu tema juurde ja heitsid temale selflisteks, ometi ei sündinud ta kellelegi peale, tema kombel elada.

Nii tuli Franz kord Monte Casalesse. Seal kohtas ta üht noormeest, eriti õrna wälimusega, kes tema sõnadest tabatuna teda palus, et end waesusega tohiks kihlata ja oma elu wendade selftiga jagada. „Mu poeg,“ lausus Franz armastuses tema peale waadates. „sa oled noor, suurtsugu inimene ja ei ole iseäranis tugew, sul on wõimatu, meie kombel waesuses elada.“ „Aga, mu isa, eks ma ole mees nagu teie, ja teie nagu mina, mis teile wõimalikuks on saanud, peaks ometi Jeesuse armu läbi ka mulle wõimalikuks saama!“ See wastus meeldis Franzile ja ta wõttis sõja õnnistussoowiga noormehe wastu, kes hiljem wendade seas wend Angeluse, wend Ingli, nime all tuttawaks saanud. —

Selle wenna Ingli juurde tulid kord kolm rõõwlit, kes igal pool palju kurja tegid ja tahtsid temalt süüa saada. Wend saatis nad karmide sõnadega minema. Wenna õigetest etteheidetest tabatud läksid nad ära ilma, et mingit kahju oleksid teinud. Kui Franz

jeda kuulda sai, noomis ta wenda waljusti: sest miski asi ei olnud talle koledam kui see, et inimene, kes nendega kokku puutus, nende juurest armastust ei leidnud. „Niikohke lähed ja“, ütles ta karmilt, „mingu tee üle mägede ja läbi orgude, otsid mehed üles ja wiid neile selle söögi, mis mulle praegu kingiti. Palu alandlikult neilt andeks ja palu neid ka minu nimel mitte enam paha teha, waid edaspidi Jumalat karta, sina aga jääd nende juurde, teenid neid alandlikult ja nõutad neile sööki ja jooki kuni nad meelt on parandanud!“

Norus peaga läks wend Jungel minema. Franz aga läks kuhugi kõrwalisse paika ja palus, kuni ühel päewal kolm meest wennaga seltsis sinna tulid, ja wiimane särawail filmil jutustas, et nad täiesti ümber pöörnud olemat. Nad kõnelesid kaua Franziga, ja see wõis neid, pärast seda kui nad selle peale kindlad olid, et neile nende patud on andeks antud, wendade ojadusse wastu wõtta, mis ka nende palawam soov oli. Seal pidid nad kuni surmani ustawalt hoitama. Kord tulid samal ajal Franz ja wend Leo ühel külmal talwifel päewal misjonireisult. Külmaist wärisedes tõttasid mõlemad kodu poole. „Wend Leo“, hüüdis Franz eelsammujale, „see oleks armas, kui see Jumala meelepärast oleks, kõiki wendi terwes maailmas pühituse ja wagaelu eeskujuks seada, aga pane tähele, selles ei seisja veel täielik rööm.“ Matusele aja pärast hüüdis ta jälle: „Wend Leo, kui wennad pimedaile nägemist, haigetele terwist, kurjast waimust waewatuile wabadust wõiksid anda, kui nende läbi jalutud käiksid, keeletud räägiksid, jah isegi surnud üles tõuseksid, see oleks armas, aga ka selles ei peituks täielik rööm.“ Nad ei olnud kuigi kaugele jõudnud, seal helises armas, selge, kõlaw hää jälle wenna selja taga: „Kui wendadel kõik tundmine oleks, nad kõiki keeli wõiksid rääkida, igas teaduses oleksid wilunud, kõik prohweeti-kuulutused ära seletada, tulewikku wõiksid ennustada (ette kuulutada) ja jüdameid läbi uurida, pane tähele, et ka selleski täielik rööm ei seisja.“ Tuul puhus ja lumi tru-

dises jalge all. Mõlemad olid natuke aega wait, siis aga algas Franz jälle kõnet: „Armas wend Leo, ja ustaw Kristuse karja lammas, kuule, kui wennad ingli feeltega räägiksid ja wõiksid taewa tähtede käifu ja kõigi taimede terwisejõudu põhjalikult läbi uurida, kui kõik maa ja looduse warandused neile oleksid awatud, kui nad lindude, kalade, jah kõigi loomade häid omadusi, inimeste woorusi, puid, kive, juuri ja wedelikke ära tunneksid, ei teaks nad ometi, mis täielik rööm on.“

Wend Leo kuulas imetelles pealt, kui mõne sammu järele tema waimuliku isa hää suure wäe ja weendumusega weel kord kõlas: „Ja, wend Leo, ka jeda pane tähele ja ära unusta: isegi siis kui wennad nii wõiksid jutustada, et kõik usmata inimesed selle läbi Kristuse poole pööraksid, ei saawutaks nad siiski weel täielikku röömu!“

Niiuguse kõnelemisega olid nad juba tund aega rännanud, kuni wend Leo, kes enmast enam ei suutnud pidada, imestanult küsis: „Aga isa, ütle mulle nüüd ometi, milles seisab siis päriselt dige täielik rööm?“ Seal astus wend tema kõrwale, ja waatas külmaist tarretanud filmnäost hoolimata särawail filmil armastuses tema peale ja ütles: „Kui meie nüüd läbi-märjalt, läbikülmetanult, mudaga kaetult, näljafelt ja wäsiult koju jõuame ja wärawahoidja wend meid ei tunneks, waid kui wargaid ja petseid waljude sõnadega minema ajaks, nii et me jääkümme öö jelles seisuses wäljas peakime mööda saatma, ja meie olekime siis, eht küll niiugused, kellele ülekohtu tehtud, keda walesti mõistetud, wiletjad, siiski weel kannatlikud, siiski weel lahed, siiski weel täis armastust teadmises, et kõik Jumalast tuleb, ja et Ta meid armastab, oo wend Leo, see oleks siis täielik rööm; sest kõigist armuandest, mida Püha Waim oma sõpradele annab, ei ole suuremat ega kallimat, kui see, et Kristuse armastuse pärast heameelega walestimõistmist, põlgamist ja tagakiusamist kannatada.“

(Järgneb.)

Ilmawaate nurk.

Seitse suurt ilmausku.

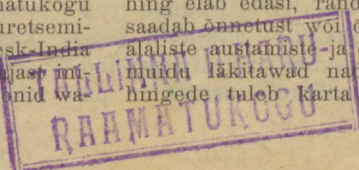
K. L. Marley.

Enne kui asume suurte ilmauskude waatlusele, tahame lühidalt panna tähele ristiusu wõrdlusel maakera usulist palet.

Maakeral elab umbes 1565 miljonit inimest. Enam kui pool neist sureb ilma, et oleksid kuulnud aulist ewangeliumi Kristuse lunastusest. Iga meie hinge tõmbega lahkuw sest ilmast neli inimest, kes ei ole kuulnud sõna ristist. Arwake wälja, kui palju see teeb päewa jooksul. Piibel, ehk küll juba tõlgitud ligi 600 keelde, ei ole siiski weel mitte ligi 400 keelde ja iseseiswasse murrakusse tõlgitud. Seega on piibel weel hulkadele miljonitele kätte saamata. Umbes 70 miljonit inimest elab maakohtadel, kus ei ole ainumastki misjonäri. Saksamaa, Hollandi ja Norra elanikud kokku arwatud annaksid rahwakogu, kellel ei ole ainumastki inimest, kes teaks neile rääkida Jeesusest. Hilja weel oli 1550 linna, millel ei olnud ainumastki misjonäri. Briti muuseumi raamatukogus on kaks miljonit raamatut; kui tahaksime iga hiinlasele muretseda piibli, peaksime kakssada sarnast raamatukogu piibleid läkitama. Mäherdused arwud! Piibli muretsemisega ei oleks enamust aga weel aidatud. Kesk-India kultuur on näiteks weel nii madalal järjel, et sajast inimesest ainult wiis mõistawad lugeda. Need miljonid wa-

jawad suusõnalist Jumala sõna kuulust. Herbert Anderson tõendab, et iga kümne aasta jooksul üks Bengalis kakskümmend miljonit inimest sureb ja Jumala kohtu järje ette astub, kes ei ole kuulnud midagi Kolgata tööst. Missugused arwamatud ülesanded maailma ewangelisatsioonil! Asume nüüd suurte ilmauskude waatlusele. Maakeral on muidugi väga palju usulisi mõisteid ja uskondid. Meie seekord tahame waid waadelda kõige suuremaid.

ANIMISM on süngem ja labasem usumõiste kuuluriist puutumata jäänud paganate juures. Muidugi on igal rahwal, omal maal ka „oma usk“, ja seda mitte ükski kultuurirahwastel, waid ka metsikuil paganarahwastel. Midagi on siiski kõigil neil paganail ühist, mida nime-tatakse animismiks. Sel usul on õieti tegemist kahe suure asjaga: hingedega, mis pärast surma ja keha häwinemist elawad edasi ja waimudega, mis paganate ettekujutustes tõusewad wahest kuni wägewate jumalusteni. Surnu hing elab edasi, rändab ja luusib mööda maailma ringi, saadab õnnetust wõi õnne oma järeletulijatele. Neid peab alaliste austamiste- ja ohwritega heas wahekorras hoitama, muidu läkitawad nad haigusi ja muud. Peale surnute hingede tuleb karta ja lepitada isiklikult hingestatud

puud, looma ja kõike muud. Kõiges asuwad hinged. Waimud on samasugused tujukad ja kergesti wihale ärritatawad. Oudest kartusest piinatud elab sarnane animist üht kurba elu. Kuskilt ei wilgu armastuse ega halastuse walgust. Igal sammul ähwardab teda raske karistus ehk surm. Junud nimetab Delagobai rahwa kuus usulist mõistet, mis mõne warjundiga on ühised kõigile animistidele. Nimetan neid: 1) sureb keegi, muutub ta waim jumalikuks, kes oma järeletulijaid ja teisi wõib karistada wõi õnnistada; 2) Surnute waimud, mis hulguwad ringi, wõiwad tungida inimesse, kui ta ei ole tarwiliselt nende wastu warustatud ja neist wõib wabaneda ainult raskete usuliste tseremooniade läbi. 3) Elawil inimestel ja mõnedel loomadel on kehas mingisugune salapärane waimulik substants „nuura“, missugust tuleb karta iseäranis tapmise juures. Pikad ja keerulised on kaitseseabinõud selle wastu. 4) Mõnedel inimestel on omadus lahkuda kehast ja eemalolijaid ära nõiduda. 5) Paljud looduse asjad, nagu põline mets, meri ja tuli on isikud, missuguseid tuleb lepitada. 6) Wäga karta on ka hinge substants „tondi“ oma ja teiste juures.

Neist näidetest küllalt, mäherduse hirmu all möödunud ühe animisti elupäewad, ilma armastuseta ja halastuseta. Kui wäga wajawad need sada miljonit animisti rõõmusõnumit Jeesuse armastusest. Sada korda niipalju, kui on eestlasi, elawad sarnases paganluse öös.

HINDUISM on järgmine suur maailma usk. Tema piirdub peaaesjalikult India rahwastes. Hallist ajast on see usuwaade arenenud. Bramanismis juba on ta kõrgel astmel ja saab oma puhta kuju hinduismi nime all. Tihti tõusewad tema üksikud tõesed isegi ewangeeliumi hiilgawate tõdede kõrgusse. Hulk on pühakirja raamatuid, need jagunewad kahte suurde ossa: Sruti, ilmutus ja Smriti — pärandus. Sruti alla kuuluwad neli Weedi, kuna Smriti kogusse on kogutud Weedide seletused ja täiendused wiies jaos. Tähtsamaiks peetakse Weedide hümmid, Upanishad, Vedanta filosoofia ja Bhagavad-Gita. Raske on neis leida algupäraselt puhtalt, sest suur on budistlik ja ristiusuline mõju. Weedide lunastuse tee on

tegude tee, kuna ta bramanistliku ajajärgus muutub lunastuseks teadmise läbi. Ligi tuhat aastat kestis äge wõitlus India buddismi ja hindunismi wahel, mis lõppes täielise hinduismi wõiduga; ainult wäikeses Põhja-India osas jäi püsima buddism. Praeguses hinduismis tegutsewad peaaesjalikult kolm jumalust, Brama, Vishnu ja Shiwa, kuna neid liht rahwa juures praegu weel palju enam on. Üldse on hinduismis rahwa mõistes hoopis teistsugune kui preestri wõi mõttetarga oma. Kahtlemata on siin sügawad tõesed ja seisab hindu kaugel üle animisti. Rahwas kummardab ja ohwerdab kiwidele, loomadele ja kohutawanäolistele jumalustele. Ka kõige meeletumale ebajumalateenistusele antakse äga preestrite, bramiinide poolt sümboolsed mõisted. Mis ime siis, et wiimased, kui ka mungad ja üksiklased, omawad rahwa, peaaegu jumaliku austust. Teine suur wahe animismiga on ka pühad raamatud, mis puuduwad animistlikudel rahwastel. Kastawahe on teraw. Wormiteenistus on laialdane, kuid jubatust tegewa elu korraldamiseks ning tõstmiseks ei leia rahwas kuskilt. Jumala mõiste ei anna mingit tuge, see on panteistlik. Kõik mis on, see on Jumal igawene aine, kõike kokkuwõttew olemine, seepärast on ka Veedile hümnides ettetulewad kaastundmuse ja armastuse üksikud tähed wastolus hinduismi jumala mõistega.

Preestrid ja mungad, kes tunnewad kõrgemat lunastusteed, peawad rahwa massi oma wõimu all, sest nemad üksi teadwad ohwri ja õiget palweseadust ja palwetawad lihtrahwa pärast. Ka siingi suur waimude kartus. Mõttetarkade hinduism on hoopis kõrgem. Nähtaw elu on unelm, illusioon — Maya, ehk jälle Aviya, teadmatus. Ohwer ja askees wabastawad hinge eluloorist. Kõrgem salaõpetus wiib hinge ühendusse suurema jumalusega Bramaniga. Reformeeritud, uus hinduism on wäga palju omandanud buddismist, nagu jumalate kehastused inimestesse, hingerändamine j. n. e., eraldi aga palju ristiusust. Kui mitu sada miljonit segases hinduismi pimestikus eksiwad, ei ole mul täpselt teada, igatahes mitte vähem kui 2—300 miljonit. (Järgneb.)

KODUMAA TEATEID.

JÄRELEAIMAMISE WÄÄRT oli Haapsalu usklikkude noorte poolt toimepandud kursus. Metodisti kiriku E. L. noored, baptisti omad ja C. E. noored olid ühisel nõul ja jõul korraldanud 23—30. nowembrini m. a. igaõhtused referaadid. Refereeris wend Krüger, metodisti õpetaja, Uue Testamendi sissejuhatusest, wend Sink, C. E.-lane, Joosepi isikust; wend Lipstok, baptisti jutlustaja, Jeesuse tähendamissõnadest; õde Laas, C. E. sekretär, Wana Testamendi esimestest raamatutest; wend Mathiesen, baptist, Palestiinast ja meie liidu juhataja K. L. Marley noorsoo liikumisest ja seitsmest suurest ilmausust. Walitses täielik üksmeel ja südamlilik kokkukõla. Mõnda tähtsat sai kuulda neil õhtuil. Pühapäewal oli ühine kutsekoosolek täiskiilutud kursaalis, kus kõnelesid meie sekretärid ja liidu juhataja. Issanda waim tegi tööd. Laulis kenasti ühiskoor. Tõesti kaunid muljed jäid kõigile neist päewist; ka maailmale oli toodud tõendus, et Jumala rahwas on üks rahwas ja neil üks eesmärk.

HAAPSALU NOORTE OSAKOND püüab truult ühes meeles edasi. Ehk küll liikmeid palju ei ole, püüawad nad siiski suure armastusega töötada Issanda wiinamäel. Iseäranis armas on pü-

hapäewakooli töö, kus lapsi üle saja käib ja mida juhib w. Tohver, kes ka osakonna juht on. Suureks õnnistuseks noortele oli nowembri lõpul m. a. ärapeetud noorte õpetlik kursus, C. E., metodisti ja baptisti noorte ühisel korraldusel. Suure huwiga müüakse siin ka Noorte Elu.

NOAROOTSI C. E. ÜHING on wiimastel aastatel sisemiselt, kui ka ühiselt kannatanud mõnesuguste woolude ja tuulte tõttu. Iseäranis on halwawalt mõjunud nelipühiline liikumine. Ühingujuht õp. Tannebaum on siiski püsiwalt püüdnud edasi töötada. Nii on wiimasel ajal jälle töö edasi minemas. Detsembrikuul m. a. töötas reisisekretär w. Sink kaks nädalat seal, mitmeis külades rootslaste ja eestlaste keskel koosolekuid pidades. Ühingul on mitmed osakonnad. Iga esmapäewa õhtul peetakse kirikumõisas tütarlaste piiblitund, mida juhib õ. Tannebaum ja mis on olnud õnnistuseks paljudele.

SAAREMAAL olla Ameerika lehtede teatel 366 metodisti kiriku liiget. Töö on õp. Martin Priikase poolt 12 aasta eest siin alatud. Kuum, wanim, nimetatakse ühes lehes eesti metodismi Martin Lutheriks.

WÄLISMAA TEATEID.

ESIMENE INDIAANLASTE KEELI PIIBEL on nüüd walmis saanud. Ta pealkiri on: „Wowapi Wakan.“ Tõlkinud on seda õp. Buechel. Laiali laotatakse ta peasjalikult Siuox indiaanlaste seas lõuna Dakotas.

INDIAS on wiimase aasta jooksul 38.000 pöörmist ette tulnud. Üks inimpõlw tagasi oli siin lugu hoopis teistsugune. Sel ajal kirjutas keegi misjonär, kes arwab, et aeg tulewat, kus ühe aasta jooksul 100 indut ümber pöörab.

HIINAS töötawad 120 isesguust usutunnistustlikku misjonit. Neil on kokku 614 misjoniarsti ja 147 naisarsti ning 320 hospitalit. Kuid ka kommunism laiutab siin end kiirelt, neil on siin 40 ajakirja. Wägewa lainena tungib ta põhjast lõunasse.

JAAPANI MAAWÄRISEMISE KAHJUD misjoni alal on suured. On purunenud 77 ewangeeliimi-usuliste kirikuhoonet. Rohkem kui 10000 kristlast on omad majad kaotanud ning 72 jumalasona-kuulutaja maja on tuleroaks saanud.

HANS THOMA, usklik maalikunstnik, suri 8. nowembril 1924. Sügawas lapselikus ning alandlikus usurdõmus astus ta igawikku — Isa kotta.

AMEERIKA ÜHENDATUD RIIKIDES on möödunud aastal 15.000 enesetapmise juhtumist tulnud ette. Wiimase wiie aasta jooksul on 4000

last 5—18 aastani enesetapmise läbi oma elule teinud otsa. Enamuse enesetapmise põhjuseks antakse üles eluwäsimust wõi tüdimust. Möödunud aasta 15000 enesetapjate hulgas olid 64 arsti, 48 õigusteadlast ja kohtunikku, 14 jutlustajat ja õpetajat, 64 pangaomanikku, 72 maaklerit, 43 näitlejat, 26 ajakirjade toimetajat ja 110 suurte firmade direktorit.

SAKSAMAAL kaswab üliõpilaste arw. Enne sõda oli üldse 61.000 üliõpilast, kuna 1923. oli 84.728. Iseäranis paistab ka naisüliõpilaste kaswaw arw: 5000 pealt on see tõusnud 8591 peale. Tehnika üliõpilaste arw on üle 100% kaswanud.

PAAWST LEO XIII surnukeha wiidi Peetri kirikust Laterani kirikusse tema oma wiimisel soowil. Sügawal ööl sündis ümberpaigutamine. Surnukeha warjas kolmekordne kirst. Ulmijakupressi puusärdide ümber oli tina puusärd.

ARGENTIINIAS on 7300 metodisti. Nende asi olla edenemisel. Rahwas lööb lahti katoliku usust ja otsib elawat usku.

AUTO HULKADE HÄWITAJA. Auto surmab rohkem inimesi Ameerikas, kui seda tegi neile ilmasõda. 18 sõjakuu jooksul kaotasid Ühendatud riigid 48.000 meest, kuna selle aja jooksul siin on autode läbi surma saanud 96.000 inimest, kelledest on 25.000 last.

C. E.-laste piibli lugemise teemaraamat.

Wälismaal ilmub iga aasta piibli lugemiseks teemaraamat. Neil Eestis pole ta seni ilmunud — awal-dame seford ta ferd forralt „Noorte Elus“ lootusega, et ta Eesti noortele õnnistuseks on piibli lugemises.

Detsember 1924. a.

- E. 29. Paludes. Taaniel 9: 15—23.
- T. 30. Uskudes. Psalm 46: 1—12.
- R. 31. Armastades. 1. Kor. 13: 1—18.

Jaauar 1925. a.

- R. 1. Lootes. 1. Tess. 4: 13—18.
- R. 2. Kannatahes. Psalm 77: 1—21.
- L. 3. Teenides. Joh. 13: 1—17.
- P. 4. Riites. Psalm 103: 1—22.

Jeesuse jüngrid.

- E. 5. Kuulewad Meistri kutsjet. Joh. 1: 38—51.
- T. 6. Järgnewad wastusest hoolimata. 2. Moos. 4: 1—17.
- R. 7. Ütlewad kõigist lahti. Matt. 4: 18—22.
- R. 8. Mõrgad ilma ees. 1. Kor. 1: 18—31.
- R. 9. Orjusest kutsutud. Dojea 11: 1—11.
- L. 10. Pärit igast rahwast. Ap. t. 15: 7—17.
- P. 11. Tunnewad Jssandat rõõmuga. Luuka 10: 1—20.

Muline õnnistegija.

- E. 12. O, õnnis kodu. Joh. 2: 1—12.
- T. 13. Meie raskused — Jumala abinõud. Luuka 9: 10—17.

- R. 14. Dota parajat aega. 2. Peetr. 3: 11—18. Joh. 2: 4.
- R. 15. Mis Ta ütleb, tehke! Joh. 2: 5. Luuka 5: 1—11.
- R. 16. Ta wõib aidata. Joh. 2: 7—8. Psalm 121: 1—8.
- L. 17. Inimlikud ja jumalikud põhjeadused. Joh. 2: 10. Room. 8: 7—30.
- P. 18. Olewiku ja tulewiku suurepärasus. Joh. 2: 11; 17: 22—26.

Sinu ees ei maksa muu, kui sinu oma pilt.

- E. 19. Paljasta kõik! Joh. 2: 13—25.
- T. 20. Wõta ära wiimased plekid! 1. Kor. 6: 9—20.
- R. 21. Beše mind igast mustusest! Psalm 51: 1—14.
- R. 22. Wõika katti waled piüüded! Joh. 15: 1—8.
- R. 23. Sina annad andeks raskemad patud. Jeesaja 1: 10—18.
- L. 24. Riisu kurjus täiesti minu südamest! Gew. 5: 1—21.
- P. 25. Kinnita oma pilt minusse. Room. 12: 1—2; 13: 11—14.

Uuestisündimine.

- E. 26. Uuestisündim. — Jumala imetöö. Joh. 3: 1—16.
- T. 27. Wäe, mis maine, seljataha. Mark. 10: 17—22.
- R. 28. Kõige kõrgem tarkuse täius peitub Sinus. Joh. 3: 26—32.

- R. 29. Anna, et minu waim ka Sinu pildi järgi är-
kab! Heebrea 1:1—14.
R. 30. Waata, kas ma kurjal, petisel teel! Psalm
14:1—7.
L. 31. Minu ümber kohisewad armuwood. Jeesaia
36:26—32.

Weebruar.

- W. 1. Sinu sõna, o Jeesus, on elu ja waim. Joh.
4:31—42.

Noorusehädad — nooruseõnn.

- E. 2. Hinge sügawam tarwidus. Joh. 4:1—15.
L. 3. Hinge kõrgem rahuldus. Joh. 4:16—42.
R. 4. Kattisid kaewud. Jeremia 2:10—19.
R. 5. Piinaw janu. Psalm 42:1—12.
R. 6. Sinu juures on elu allikas. Matt. 11:20—30.
L. 7. Lase „oma kruus“ feista. Matt. 9:9—13;
Kaal. 1:15—16.
W. 8. Wee kuninga „jooksja“! 2. Mja r. 30:1—27.

Õnnistusust.

- E. 9. Digid usumõjud. Joh. 4:47—54.
L. 10. Uju algus. Psalm 86:1—8.

- R. 11. Uju tagasein. Psalm 50:1—15.
R. 12. Uju jõud. Mark. 11:20—26.
R. 13. Uju õigus. 1. Moos. 15:1—6.
L. 14. Uju wõit. Joosua 3:9—17.
W. 15. Uju tase. Heebrea 10:32—39.

Üffildus.

- E. 16. Üffilduse hädaoht. Joh. 5:1—5.
L. 17. Üffildaste sõber. Joh. 5:6—16.
R. 18. Halasta üffildaste peale! Luuka 10:29—35.
R. 19. Üffi jäämine takistab Jumalale töötamist.
Wiiilip. 2:19—23.
R. 20. Walgus üffildajele. Psalm 37:1—10.
L. 21. Ühingus (koguduses) ei tohi üffildasi olla.
Kaalat. 6:1—10.
W. 22. Õnnistus üffildajele. Matt. 11:16—26.

Jeesuse waenlus.

- E. 23. Uskmatusest. Joh. 7:1—9.
L. 24. Mõistmatusest. Joh. 7:10—24.
R. 25. Põlgatusest. Joh. 7:25—36.
R. 26. Küllusest. Joh. 7:37—48.
R. 27. Südametunnistusest olekust. Joh. 7:44—53.
L. 28. Ilma meelsusest. Joh. 8:21—30.

Kirjawastuseid.

J. L. — „Jeesus kõrwes“ — jäi hiljaks nr. 1. Ehk ilmub
lühendatult ja ümbertõetatult edaspidi.

M. K. — Uue jaadetise eest tänu.
M. S. — „Kaswatus töö“ käes. Loodetawasti ilmub nr. 2.

Wäljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Wastutaw toimetaja: W. Raffles. Toimetuse aadress: Tallinn, Jisraeli t. nr. 12—6.

Käesolewa numbri saawad kõik 1924. aasta tellijad — nr. 2 juba ainult
need, kes 1925. aastaks on tellinud. Seepärast rutake tellimistega!

Toimetus.

Warsti ilmub C. E. Liidu
kirjastusel R. L. Marley humitaw raamat
„Loitwaid tähti“
Hinnast ja ilmunisajast edaspidi.

Teen igasuguseid
kellasepa töid.
Tellimisi palun ära anda Tallinnas:
„Seltsimehe“ kassapidajale ehk töökotta Wil-
lardi tänav 3—10 (hoowis).
Terwitades wend
G. Henny.

I. Tallinna matuse Talituse äri
Wene tänav nr. 10, kõnetr. 698.
Seal võib leida kõik, mis matuse korral tarwis
läheb. Omal surnuwankreid
Aust. w. I. Sakeus.

Wõtan kõiki töid
meesterahwa-riiete
peale wastu, hinnad kõigile wastuwõtlilikud.
Õpetan ka juurdelõikust Tresteni akadeemilise
metoodi järele.
Austusega J. Namann.
Wäike Kompassi nr. 6. Tallinn.

R. L. „Külmaja“ trükk, Keilas.

Hind 15 marka.